EL·POBLE·CATALA

Any III
Núm ... 252

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES. . 4 pessetes trimestre
PAISOS DE UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre

Barcelona, dilluns, 22 d'octubre de 1906
REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA
BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes
CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES. 5'00 pessetes trimestre

5 Cts.

D. MIQUEL SENESTEVA Y ESPACHS

MORI EL 10 DEL CORRENT

havent rebut els auxilis espirituals

(E. P. D.)

Els seus desconsolats fills don Ramon y don Josep, germans donya Antonia y don Josep, germans polítics, oncles, nebots, cosins y demés parents, al participar tan dolorosa perdua, preguen a sos amics y coneguts el tinguin present en ses oracions y se serveixin assistir als funerals que per l'etern descans de la seva anima, tindran lloc el dimars, 23 del corrent, a les dèu del matí en l'iglesia parroquial de Sant Francisco de Paula, per quin favor els quedaran sumament agraits.

LES MISSES DESPRÉS DE L'OFICI Y A SEGUIT LA DEL PERDÓ

Per respecte a la Santetat del Temple, el dol se dona per despedit — No's convida particularment

L'Eminentissim senyor Cardenal Casañas, bisbe d'aquesta Diócesi, ha concedit 200 dies d'indulgencies per cada acte piadós qu'a favor en bé del finat.

ACADEMIA

Arcs, 7, pral. (Plassa Santa Agna)
FUNDADA L'ANY 1879

Càlcul mercantil, Teneduria de llibres, Reform de lletra, Correspondencia comercial, Idiomes, per professors extrangers, Ortografia, Mecanografia y Taquigrafia. Centre d'ensenyansa práctica y breu, pel sistema intuitiu aplicat individualment. Aquesta Academia's distingeix pel nombre suficient de professors especialistes pera atendre degudament les classes, obertes desde les nou del matí a les onze de la nit. Completa independencia pera'ls alumnes majors d'edat.

COTS

Important regalo

Carrera breu y sens gastos.—No mes rutina

Per 5'50 pessetes en Barcelona o 6'25 per correu, s'entregará un volum, en tamany 32 per 22, de l'importantissima obra nova de Teneduria de llibres, per partida doble, Càlcul mercantil, Correspondencia, Sistema mètric decimal, Inventaris, Balansos, Operacions pràctiques de Teneduria, Preparació dels comptes pera tancar y obrir els llibres y altres molts datos interessants, titulada:

Comptabilitat Mercantil Simplificada

a l'alcans de totes les inteligencies, del professor mercantil don Manuel F. Font, ab quina obra qualsevulga persona pot fer la carrera del Comerç y la de Teneduria de llibres ab tota sa extensió teórica y práctica, y ab el curt espai de trenta dies sense necessitat de acórrer al auxilis d'Escoles, Academia ni cap professor.

Dirigirse a l'autor, carrer de Santa Agna, número 18, magatzem de mobles.

CADUCA'L 6 DE NOVEMBRE

MAQUINARIA MODERNA·

PERA TOTES LES INDUSTRIES

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

JOVE DEPENDENT per treballar mostruari a la plassa. Ha de conèixer la merceria, especialment els fils y sedes de cusir. Escriure ab pretensions y referencies personals y del negoci a l'Administració de aquest diari baix les inicials P. C., 53.

Vies urinaries-Dr. E. PERRARNAU del Hospital Necker de París — Bruc, 6, pral., (entre Ronda y Trafalgar). De 2 y mitja a 5. Festius, de 10 a 12

MALALTIES DE L'ESTOMAC

Medicament modern, segur y inofensiu

QUIMOSINA SOLER

Alivi ràpid en els dolors d'estómac, dispepsia, flatos, boca agre, males digestions, gastralgies, aigua de boca, vómits cólics y inapetencia

EL RECOMANEN TOTS ELS METGES

— DEMANIS EN LES PRINCIPALS FARMACIES —

DOLSOS, BONBONS y XACOLATES

Serra y Jassé.-(S. en C.)
7, Governador, 7.-Barcelona

GLORIA

OBJECTES D'ART

ARTICLES PROPRIS PERA CASAMENTS Y BATEIGS

Devocionaris — Moneders
Tarjeters — Carteres — etc., etc.

CORTS, 642 •• CASA MOYA

CALSAT

REBAIXES PER LIQUIDACIO

Carrer de Trafalgar, 57, baixos (al davant del tramvia de Sant Andreu)

COSMOS FOTOGRÁFICO

PLAQUES ANGLESES CADETT

— Negatives y positives —

Nova emulsió ROYAL STANDARD

— Les millors y més solicitades plaques del món —

— — — Representació exclusiva pera Espanya Fernández y Carbonell

RAMBLA DE CANALETES, 1.—BARCELONA

ROBUSTINA

DURAN Y ESPAÑA

EFICACIA IMMEDIATA en Anemia, Neurastenia, Depressions nerviosas, Clorosi, Debilitat, Atonia gástrica, Escrofulisme.—Dipósits: Farmacies de Genové, Rambla Centre, davant del Liceu, y de Durán y España Valencia, núm. 278; dreta Ensanxe, al peu del Passeig de Gracia.

LA CAMELIA

FABRICA DE FLORS Y CORONES

W. LAZZOLI • Grans assortits • Preus sense competencia • Carrer Arcs, 5

CATALUNYA SOLIDARIA

"Aplec de la Protesta„

El primer pas de l'acció catalana

Viva encara la forta emoció produida per l'espectacle de tota aquella multitut vibrant d'un mateix amor, d'un mateix entusiasme, es molt difícil analisar lo que hem vist y lo que hem sentit, donar l'impressió freda de l'acte, establir la seva significació, deduirne les futures conseqüencies. Mal que no volguem, l'entusiasme canta en la nostra anima ditirambis de fogós lirisme y hem de fer un esfors suprem de voluntat pera retenir en la punta de la ploma l'explosió del nostre goig, de la nostra alegria, de les nostres esperanses.

Y no's cregui, per lo dit, que'l miting de les Arenes hagi sigut un d'aquells actes d'entusiasme bullanguer, una d'aquelles aparatoses manifestacions en les quals els focs d'artifici de la retòrica dels oradors provoquen l'ubriaguesa d'una multitut fanatisada. Oh no! Precisament lo més característic d'aquest miting ha sigut l'aire de serietat, l'aire consolent de tota aquella generació allí congregada. Sí: tots aquells trenta mil ciutadans tenien plena conciencia de l'alta missió que estaven complint; tots sabien perfectament lo que volien, tots estaven compenetrats de la manera com ho havien de voler, de la manera com ho havien de conseguir. Llur entusiasme no era producte de les paraules vibrants d'un home, sinó conciencia d'una idea, conciencia de que en aquells moments assistien y contribuien a la trasmudansa en acció de la voluntat de tots y de cada un, formant una sola voluntat, la voluntat d'un poble.

Y heusaquí la grossa significació, l'immensa trascendencia de l'acte. Allò que'l 20 de maig passat era sols una esperansa, un boirós prossentiment, una llunyana promesa, avui ja ha devingut realitat. El poble català ja es una cosa viva. El dia 20 de maig, si bé moguts tots per un mateix sentiment, encara anavem isolats en colles, encara cadascú seguia la seva bandera, y aquestes onejaven separadament, ab aires de rezel, de rivalitat. Avui no: avui tots érem uns, tots érem catalans per damunt de tot, tots sentiem vibrar en nosaltres la protesta catalana; y les banderes rivals, les banderes que havien sigut guió de discordia, que'ns isolaven els uns dels altres, avui s'han reunit en un sol feix, formant una sola, una immensa bandera catalana, que flameja triomfalment en un cel radiant de victoria.

Y sota la bandera s'hi aplega un poble, un poble viu, un poble conscient. Aquells trenta mil ciutadans no eren una multitut, no eren un conglomerat d'individus reunits per l'atzar, accidentalment; no eren tampoc una juxtaposició d'organismes polítics independents, heterogenis; eren un organisme superior, un organisme complet, ab una sola idea directriu, ab un sol sentiment dominant, ab una sola voluntat accionadora. Ne voleu una prova? Quan els oradors parlaven de coses de la política usual, la generació restava freda; però quan tocaven el sentiment nacional, quan parlaven de Catalunya com d'un tot organic, quan retreien els seus ideals de llibertat y de justicia, la multitut esclatava en entusiasmes, perquè's sentia ferida en lo més viu de les entranyes, perquè l'orador havia donat forma viva a lo que estava en totes les conciencies.

Un altre fet demostra que'l poble català es vivent, que avui ja constitueix un organisme conscient, un cos social, apte pera l'acció política. A la manifestació del 20 de maig varem anarhi tots segurs de que no havia d'haverhi cap incident, de que l'acte fora d'absoluta pau y harmonia. Mentres que sobre'l miting de les Arenes hi planava un ambient de menassa. Tothom sabia que'ls enemics de la nostra Solidaritat intentarien per tots els medis torbar la pau de l'acte, que farien tots els possibles pera que no's pogués acabar. Y malgrat això, malgrat aquesta certesa, malgrat saber que hi hauria un perill, trenta mil ciutadans han acudit a les Arenes afrontant lo que pogués passar, decidits a far valdre llur dret de ciutadans contra les maquinacions de la tirania lerrouxiana. No es prou hermós, no es prou eloqüent, no es prou demostratiu aquest fet? Dones encara n'hi ha un altre de més convincent.

Els inconscients que diuen voler la llibertat y la defensen atacant la llibertat dels altres, intentaren diferentes vegades moure esvalot, promovent petites batusses en el rodal de la plassa. Y aquella generació que sabia per endavant lo que's preparava, que coneix per experiencia la selvatgeria dels pertorbadors, que sab lo desanimats que són, que'ls ha vist fer ús dels ganivets y'ls revòlvers com arguments de convicció, no tingué un sol moment de pànic. Tots aquells trenta mil ciutadans permanesqueren ferms en llur seti, mentres alguns foragitaven als esvalotadors.

Oh, quina pena, quina llàstima feien els esforsos d'aquests inconscients pera moure escàndol, davant l'actitut ferma, davant la dignitat, la serietat de tot un poble que'ls condemnava, que'ls escluía d'aquella comunitat d'homes serens, de homes lliures! Que se'ls veia petits, que se'ls veia miserables, que se'ls veia impotents, an aquells pobres esclaus del pitjor dels fanatismes, un fanatisme personal! Llur veu no trobava cap ressò, llurs menasses no produien cap efecte!

En què ha vingut a parar tota aquella terrible forsa, tot aquell poderiu que volia menjarse mitja humanitat! En quatre desgraciats que criden en mitg del buit! En unes quantes dotzenes d'infelissos que s'encaren ab tot un poble y queden aixafats sota'l pes de la reprovació, de l'indiferencia general. El gegant que cridava furiós darrera la montanya, el gegant que feia tanta por perquè no se'l podia veure, ha resultat un nano rabiós, però impotent.

Semblava que havien de lluitar dugues forses, Catalunya d'una banda, els enemics que hostatjava en el seu si de l'altra, y ni comensament de lluita ha tingut d'haverhi. L'enemic s'ha presentat tant minso, tant miserable, que es en realitat com si no existís.

Y Catalunya avensarà sense destorbs en el camí triomfal de les seves reivindicacions. Tots els obstacles que volien oposarseli, els ha destruit el poble català d'una manera ben senzilla: fent acte de presencia solzament, pronunciant una sola paraula: *Ego sum!*

Cap a les Arenes

Dos hores abans de comensarse el grandiós mitin d'ahir, en les más concorregudes vies barcelonines se notava un moviment inusitat, una bellugadissa de gent, caminant apressada, que al primer cop de vista suggerta l'impressió d'una diada memorable. Desde els quatre costats de la urb afluia a les Arenes una multitut nombrosíssima, en mitg del remor de les converses y dels crits de salutació dels companys. Tothom era amic; tothom fraternisava. L'amor a la llibertat y a Catalunya feia bategar cors a l'unísson. A les dèu del matí hi havia a la plassa de Catalunya una animació veritablement extraordinaria. Els tramvies de la linia de dalt, y'ls altres tramvies y carruatges que per un dia feien el mateix servei, eren assaltats pel públic y marxaven curullats de passatgers cap

a la Granvia. La majoria dels cotxes portaven 60 y 70 persones.

Els dos passeigs laterals del carrer de les Corts Catalanes eren, de dèu a onze, dues riuades humanes. Els carrers que surten a la Granvia aportaven nous contingents.

En tota aquesta part de Barcelona se veien aquí y allà pareilles de civils a cavall y colles de polissons. Davant de la porta d'entrada de les Arenes hi havía un piquet de civils, formant una doble filera.

Travessaven les avingudes de la ciutat diferents grupus de ciutadans que s'havíen aplegat en els estatges de les respectives associacions y s'encaminaven a la plassa nova. Devegades els grupus se creuaven y mutuament s'aplaudien.

En la llargada del carrer de les Corts estaven estacionats alguns petits grupus d'homes sospitosos que miraven ab rezel y mala cara als que continuament passaven. Molts d'aquells homes portaven a la mà grossos garrots. Els vianants, a l'adonarse d'ells, exclamáven:

—Aquí tenim als lerrouxistes!

Y, tot somrient, afegien:

—Lo que es avui, no sortiran pas ab la seva!

A mida que s'acostava l'hora de comensar el miting, la professó de concorrents s'engroixia per instants. Una massa atapaida s'agombolava davant la portalada de la plassa.

Per allí cridaven la seva mercaderia alguns venedors de distintius ab les quatre barres catalanes; més els ciutadans, seguint al peu de la lletra les instruccions comunicades, s'abstingueren de lluir els petits llassets de color.

Quan els cotxes que conduían als oradors y als individus de la comissió de la Solidaritat catalana entraren a la Granvia, un tró d'aplaudiments ressonà, continuant l'ovació inacabable fins que'ls dignes patricis arribaren a les Arenes.

Les impressions eren de que l'acte resultaria magnífic, imponent y admirable. Ningú amagava la temensa de que'ls elements antisolidaris, portats pel seu fanatisme intolerant, intentarien pertorbrr la serenitat augusta de l'acte. Més tothom expressava la decidida resolució d'imposar als avalotadors el respecte a la llibertat y als drets democràtics.

Les converses que, tot passant, se sentíen, eren reflexe d'aquesta actitut ferma.

Durant tot el matí a la *Casa del Pueblo* hi hagué un bon nombre de valents, ab el garrot d'ordenansa. La quasi totalitat d'aquells *demòcrates* tingueren el bon acert de no moures del local.

Mereés al prudent determini, els de la referida secció de la partida de la porra conservaren intactes els bastons... y les costelles.

La redacció d'*El Progreso* estava voltada de civils: La precaució era sobrera, puix els solidaris són persones cultes y s'guarden bé d'atropellar a ningú.

Dins de la plassa

Damunt l'entrada principal de les Arenes, la bandera de Catalunya onejava ab majestat.

La gentada anava entrant ordenadament, obeint les indicacions fetes per la Comissió organisadora. A les dèu, prop de la meitat dels *tendidos* estaven plens. Desde la susdita hora s'espessí gradualment el públic.

El sol, brillant y molest, queia aplomat en una banda de la plassa. Els que de cop se situaren en els punts ont hi tocava'l sol, fugiren d'allí, dirigintse als *tendidos* d'ombra, en els quals la gent estava apilotada de tal manera, que contenia, pel cap més baix, un nombre d'espectadors doble al que permet la seva cabuda natural.

A les onze tot era ple: els *tendidos* de sol y els d'ombra, els palcs, el *redondel*, les barreres... Els palcs, sobre tot, vessaven de gent, veientse en ells com unes rengleres de caps superposats.

Al damunt *del toril* s'havía construit la tribuna pels oradors y la comissió; al costat hi havía dues llargues taules pels periodistes. Malgrat esser molt baixes les tanques del clos presidencial, les instruccions de la Comissió de Solidaritat foren respectades y ningú de fóra saltà dins del clos.

Un escamot de lerrouxians, comanats pel célebre *Bota*, volgué introduirse a la plassa. Foren coneguts y se'ls obligà a sortir.

Un clamoreig incessant, joiós, s'extenía per desobre de la multitut y s'aixecava enlaire. Els ciutadans gualtaven ab ulls d'alegria l'espectacle, y ab frases pintoresques exteriorisaven l'entusiasme de que estaven posseits.

En un palc, se veia a don Miquel de Unamuno.

En els moviments y en les paraules de aquella munió, hi vibrava l'ánima optimista de Catalunya, y s'hi trasllufa la forsa de tot un poble que's redressa ab bell gest rebel y posa cara als seus innobles enemics.

—Això es hermós!—deia l'un—Tornem a esser al 20 de maig!—Es més—replicava un altre.—Això es la Solidaritat en acció. El 20 de maig era'l descobriment d'una forsa. Avui es la forsa que acciona y s'imposa.

De sobte'l remoreig callà, se feu el silenci per uns quants segons, y tot seguit esclatà una salva de picaments de mans formidable, tempestuosa. Els oradors havien entrat, y'l poble, a peu dret, els saludava ab deliranf entusiasme.

En mitg de l'ovació, ocuparen la tribuna els senyors Junoy, Rusiñol, Corominas, Carner, Vallès y Ribot, Junyent, Salvatella, Roca y Roca, Cambó, Martí y Julià, Albó, Girona, Zulueta, Pi y Suñer (don Pere), Ventosa y Calvell, Rahola (Frederic), Pi y Suñer (don Francisco) y altres distingides personalitats catalanes.

Comensa l'acte

El senyor Junyent ocupà la presidencia y declarà obert l'acte.

Seguidament s'aixecà'l senyor Rahola (don Pere), de la Comissió de Solidaritat catalana, y llegí les adhesions dels senyors Salmeron, Vázquez Mella y duc de Solferino, que foren acullides ab espetecs sorollosos d'aplaudiments.

Les esmentades adhesions estan concebudes en els següents termes:

«Téngame por presente el domingo próximo, en el mitin convocado por la Junta de Solidaridad Catalana. Me consideraré siempre muy honrado en ser órgano devoto de ese admirable movimiento general de Cataluña.—*Nicolás Salmerón*».

«Le ruego que haga constar mi adhesión al mitin, aplaudiendo conclusiones regionalistas y contrarias Ley jurisdiccionales.—*Mella*».

«Lluny d'aquella terra no pue esser ab vosaltres, més uneixo'la meus entusiasmes en defensa dels drets de Catalunya escarnits y conculcats per la tirania governamental.

Estrenyem el llas de germanor y siguem bon catalans. Vostre afectíssim y segur servidor, *El duc de Solferino*».

El número d'adhesions passa de 500, per lo que'ns veiem imposibilitats de transcriurels.

Els discursos

EL SENYOR ROCA Y ROCA

Saludo al poble de Catalunya per haver assistit a aquest miting, puix la seva presencia en aquest lloc constituheix per ella sola la millor definició de lo que es Solidaritat. Ja ho esteu veient, Solidaritat no es un *partit*, sinó un *ender*, es tot un poble. (*Aplaudiments.*)

Ja pot tornar a dirho aquell senyor que en el Congrés digué que Solidaritat «es un pilot informe», puix aquest s'ha convertit en un bloc ferm com els de les escolleres que se solidifiquen a l'embat de les onades.

L'acte que estem celebrant no l'hem promogut nosaltres, sinó nostres enemics, puix ells foren els que donaren lloc a la formació de la Solidaritat catalana, que a Girona va esser sentiment, en la Festa del 20 de maig *idea*, y avui, en aquest Apleo de la Protesta, es ja *acció*. (*Grans aplaudiments.*)

Y aquesta acció's mou en el sentit de conseguir la derogació de la llei de jurisdiccions, contraria al dret constitucional y que representa a més, pera Catalunya, l'estat de assedi permanent.

Mireulos els resultats d'aquesta llei! Víctimes de la seva aplicació avui hi han ciutadans, companys nostres, que sofreixen y que són fibres del nostre cos y quan una fibra's sent endolorida tot el cos se'n ressent.

Per això demanem als nostres diputats, que'ns representen en el Parlament, que tornin a les Corts, empunyant el ram d'oliva a la mà esquerra y ab la dreta l'espasa forjada en les fornals de l'esperit de Catalunya, y pera demostrar que nosaltres abans que tot volem pau y justicia, demanin una ampla amnistia, que comprengui lo mateix als culpables de certs successos anteriors a la llei de jurisdiccions qué als ciutadans honrats que després de la promulgació d'aquesta han sigut les seves víctimes. (*Aplaudiments.*)

Però que demanin també, enèrgicament y a tota costa la derogació d'aquesta llei, que constituheix una vergonya pels que l'han imposada y que fa d'Espanya una excepció entre'ls pobles civilisats.

Pera lograr aquest objecte compteu ab el poble català ab tot y per tot, y si no us volen atendre, estiguem segurs, vosaltres y nosaltres, que'l poble farà escoltarse a la forsa. (*Aplaudiments.*)

EL SENYOR JUNYENT

Catalans:

Acobleminos tots els catalans sota la bandera de les quatre barres; els poders centralistes ens han declarat la guerra, y ens la segueixen ferma y furiosa contra'l nostre poble. Sabeu perquè? Sabeu perquè, catalans? Perquè Catalunya es poble de tradicions y llibertats, perquè Catalunya es la que porta la devantera en les lletres, les arts, l'industria y el comers; perquè Catalunya es poble que treballa y estudia, perquè Catalunya es aquella terra que no's doblega ni blinca quan se tracta de robarli la seva llibertat (*aplaudiments*), que no's doblega ni blinca quan tractan de robarli la seva vida, encara que'l tirà siga de figura tan colossal y de mena tant monstre com aquell que volía ser l'enterrador de la llengua catalana. (*Aplaudiments.*)

Catalans: Heusaquí perquè'ls elements que composen aquesta Solidaritat catalana no renuncien a sos ideals, sinó que en aquest moment d'honor, en aquest moment en que sona'l clarí de Catalunya que'ns crida a somatents, en aquest moment en que les campanes branden a l'aire y ab ses metalls estan cridant «Visca Catalunya!», s'acoblen els opresos pera la defensa dels drets y de la llibertat de nostra benhaurada terra. (*Aplaudiments.*)

Y així com en temps de peste no's miren mal els ideals dels ciutadans pera formar el cordó sanitari que impideixi la invasió dels contagis, avui també nosaltres, catalans, estem formant un verdader cordó sanitari pera que'l baf de la peste centralista no invadeixi les esferes de Catalunya.—(*Molts aplaudiments.*)

Això es lo que volem, això es lo que tots nosaltres sostenim, es tot lo que nosaltres hem de lograr.

Enfront nostre solzament hi queden els governamentals y'ls cacics de tota mena, tots aquells que no tenen vergonya de cobrar la setmanada anantsen a beure a les mateixes fonts del poder central. (*Aplaudiments.*)

Catalans! Siguem pràctics; perquè si som pràctics, lograrem la regeneració de les regions espanyoles, y lograda aquesta, reconseguirem que'ls saions de Catalunya, que ho són també de les regions germanes, cessin d'una vegada ab aquesta persecució fiera a tot lo que significa llibertat de tots els pobles. (*Aplaudiments.*)

Diguem als verdaders representants del poble, a tota aquella que no donen les seves actes ni al favor governamental ni als cacics dels districtes ni als manubris electorals, que vagin al Parlament, y ab sa potenta veu logrin que's derogui la llei de jurisdiccions, que es l'atxafament de la llibertat del poble de Catalunya. (*Forts aplaudiments.*)

EL SENYOR MARTÍ Y JULIÀ

Catalans:

Aquest es un acte d'energia y virilitat catalanes.

Aquest acte es una manifestació de nostre poble; un moviment en el que manifestant nostra voluntat, venim aquí a exigir dels poders públics la lliure acció de nostra sobirania; d'aquesta sobirania regonegada en la Constitució de l'Estat y que es avui conculcada per la llei de jurisdiccions.

D'aquí que'l poble de Catalunya confii als que'l representen en el Parlament, que vagin allí a denunciar aqueixa llei, atentatoria a la llibertat d'opinar dels homes, y sobre tot atentatoria contra la nostra patria catalana. (*Aplaudiments.*)

Y havia d'esser forsosament aquest poble català'l que havia de manifestar sa voluntat, perquè son fi únic es la lliberació y la llibertat, fi que ha portat en tot temps nostre poble, en l'esperit, en la sang y en l'ánima.

Atentar a la llibertat de Catalunya es atentar a la vida moral dels catalans, y això'ls catalans no ho consentirem mai. (*Aplaudiments.*)

Perquè no ho consentirem, aquí tots estem agermanats; aquí'ns ha portat un sol sentiment: l'amor a aquesta llibertat, l'amor que uneix a tots nostres germans de Catalunya y tots junts formem aquesta Solidaritat, que no es més que la manifestació de la vida amorosa de Catalunya, per la llibertat dels homes y per la llibertat dels pobles. (*Aplaudiments.*)

EL SENYOR VALLÈS Y RIBOT

Jo, enemic desde ma infancia de totes les majestats de la terra, considerant que l'única font llegítima de la sobirania es la sobirania popular, vinc aquí a saludar a la majestat del nostre poble. (*Aplaudiments.*)

Lo que jo represento dintre de Solidaritat aixeca sa bandera republicana federal, avui tant alta com ahir, y estimant del mateix modo a tots els republicans sien de Solidaritat o no sien de Solidaritat. (*Aplaudiments.*)

La Solidaritat no odia a cap persona, la Solidaritat odia coses; la Solidaritat té un gran odi, molt gran, però també té un gran amor. L'odi que té Solidaritat y que arriba a les reis de nostre ser, com arriba a les reis de tots vosaltres, es odi a l'actual règimen en totes les seves manifestacions. (*Aplaudiments.*)

També té un gran amor, té amor a l'autonomia de Catalunya y a l'autonomia dels catalans, perquè nosaltres volem una Catalunya lliure, però volem una Catalunya ab catalans perfectament lliures. (*Aplaudiments.*)

La Solidaritat ja s'ha dit que no es un partit; si fos un partit, per gran que fos, seria petit, seria petit... per l'ánima immensa de Catalunya.

Així es que la Solidaritat vol dar vida a Catalunya, vol darli vigor, vol darli sang nova, perquè aquesta forsa que vol donar Catalunya no es solzament pera fer el bé de Catalunya; no, l'ánima de la nostra terra es expansiva, l'ánima de la nostra terra vol acobijar baix ses ales a totes aqueixes pobres regions d'Espanya que no senten el dringo de ses cadenes. (*Aplaudiments.*) A totes vol salvar Catalunya, però pera que poguem salvarles, catalans, es menester que de primer ens enfortim dintre de casa nostra, perquè sinó, volguent gastar forses per fóra, ens quedaríem dèbils y anémics per dintre.

La Solidaritat se podria comparar ab la nostra dansa nacional, la sardana: es una immensa sardana ont tothom entra lliurement; quan un entra s'aixampla y se li donen les mans. Cada hú, la sardana, com deía en Maragall en la Festa de la Bellesa a Figueres, la balla a sa manera, la dòna com a dòna, l'home com a home, el vell com a vell, el nin com a nin, el jove com a jove, però un cop constituit el cercle de la sardana, tots han de seguir el mateix compás. Així els distints partits que formen Solidaritat tots accionem a la nostra manera, però'l compás es un sol, el de visca Catalunya! (*Aplaudiments.*)

Precisament, y fixeus bé en lo que us dic, y no perquè ho dic jo, sinó perquè es l'eco sincer, verdader, de totes les aspiracions de Catalunya: nosaltres precisament pera conservar Espanya, precisament perquè volem continuar, volem esser espanyols, es per lo que volem esser fortament catalans.

Perquè, repareu; no haveu de fer més que llegir els diaris, llegir les noves que venen de Madrid, fullejar les que del moviment polític, artístic, científic y econòmic d'Espanya porten els diaris madrilenys, y compendreu que si no existís Catalunya, ciutadans, ont en poc temps s'han celebrat tants actes importants, què'ls quedaria per dir?...

Sense malavolensa per ningú, però sense defalliments propris, davant de les representacions oligarques, hem de mantenir ab entusiasme les nostres solucions per anar allà ont havem d'anar. (*Grans aplaudiments.*)

EL SENYOR CAMBÓ

Catalans: Ja ho veieu; pera ofegar la veu de Catalunya, pera ofegar la nostra protesta... (L'esvalot que hi ha al *redondel* no deixa sentir el final del paragraf.)

Quan se va fer la llei de jurisdiccions varen tenir el cinisme de dir que feien aquesta llei pera la defensa de la patria y la defensa de l'exèrci; y'ls que això deien eren els mateixos que havien portat a l'exèrcit a una derrota obligada y havien fet encant d'Espanya en pública subasta. (*Aplaudiments.*)

Ja ho heu vist com la volen ofegar la protesta viril de Catalunya. Y avui volen acabarnos les nostres energies, condemnantnos a tots a la miseria: avui volen matar la nostra riquesa, pera que vingui un dia en que Catalunya, despoblada, tancades les seves fàbriques, erms sos camps, puguin dir tranquilament els que governen a Espanya.—Ja la pau regna a Catalunya! Ja podem continuar tranquilament la sèrie de depredacions! (*Aplaudiments.*)

Els diputats que són aquí, davant del poble, lluitaren pera impedirla aquella llei y no ho conseguiren, y quan vegeren que sos esforsos eren inútils se retiraren del Parlament, pera no presenciar aquell judici infamant de Catalunya, solzament comparable ab aquell altre judici, el més infamant que hagin vist els homes.

Allí's va acusar a la Catalunya ignocent; allí hi havia la turba que demanava la condemnació; allí hi havia'ls farituxos, y allí hi havia, finalment, un Pons Pilat, àrbitre al Parlament espanyol, que va dir que Catalunya no la merexia aquesta llei, però, se vol sacrificar a Catalunya? Donc, sacrifiquenla, que jo me'n rento les mans! (*Aplaudiments.*)

No pogueren impedir aquella llei, però podran enderrocarla ara. Allavors aquests diputats representaven un partit, representaven un districte, representaven quan més una ciutat; avui, en aquesta plassa, estem celebrant una gran elecció y'ls ungim ab la representació de tot el poble.

Aquesta plassa, diputats de la Solidaritat catalana, es com una immensa urna electoral en la qual els ciutadans no han volgut consignar el seu vot sobre un tros de paper, sinó que han volgut consignar ells mateixos, com vot vivent y pensant, pera fervos testimoni de la seva voluntat. (*Aplaudiments.*)

Veusaquí la representació de tot un poble y aquesta representació no la té cap dels que us poden combatre, que bé ho sabeu pron, no hi han anat al Parlament en nom d'un poble viril, han anat al Parlament en nom de l'excepticisme d'un poble, d'un excepticisme que ells han sombrat y d'una miseria que ells han creat.

Aneu a Madrid y digueu als que governen, digueuloshi ben alt, que als catalans ja se'ns seca la gota de tant protestar, que la protesta ja es una vàlvula insuficient pera la indignació, cada dia major, que portem a dins; que ja tenim les mans cansades d'alsarles saludant y que ja'ls punys se'ns clouen per sí sols. (*Grans aplaudiments.*)

Digueuloshi que volem e's brassos pera treballar les nostres terres y les altres terres; però si continuen l'ligàntnoselis, ho trencarem tot, trencarem els lligams... (*Forts aplaudiments.*)

Y després, diputats de la Solidaritat catalana, desde l'Parlament dirigiuvos a les demés desgraciados regions d'Espanya que allí no hi tenen representants y digueuloshi que'ls que les governen, després d'empobrirles, després de subjugarles, després de reduirles a la impotencia, aixequen entre ells y nosaltres una valla pera que no puguin arribar'ls nostres abrassos de germanor. (*Aplaudiments.*)

Digueuloshi que ells són els seus enemics; que nosaltres no'ls tenim, ni'ls tindrem cap odi, encara que'ns insultin; no'ls en tindrem, perquè ja sabem lo que valen y significuen els insults en llavis dels desesperats... (*Aplaudiments.*)

Nosaltres, recordant sempre que un dia el poble espanyol, l'infelis poble espanyol, pogué cridar *vivan las cadenas*, compendrem també que hi hagi regions que cridin avui: morin els nostres salvadors! (*Aplaudiments.*)

No sentirem cap odi envers ells, sinó que l'odi el sentirem contra'ls que'ns separen, contra'ls que entre uns y altres hi posen tot el feix de ses males passions y de ses conciencies.

Digueuloshi que nosaltres volem una Espanya que estigui constituida com ho está la Solidaritat catalana: els carlins que hi són, són tant carlins com abans; els republicans, tant republicans com abans; tots són lo que eren. Volem una Espanya dintre de la qual els catalans poguem esser ben catalans, els andalusos ben andalusos, els castellans ben castellans, ab plena llibertat cadascú a casa seva y units per la germanor, l'amor y l'afecte, que es lo únic que uneix als pobles. (*Ovació.*)

Les conclusions

Aleshores, el senyor Rahola s'aixecà y donà lectura a les conclusions, que són les següents:

«Demanar a les minories republicana, catalanista, tradicionalista y integrista, que consideranta indispensable una forta campanya pera defensar els interessos del país y restaurar el Dret escarnit, tornin al Parlament.

Demanar la derogació de la llei de jurisdiccions, valentse pera conseguirla de tots els medis parlamentaris més extrems y una ampla amnistia que restableixi l'imperi del dret perturbat tant per les causes que la generaren com per les conseqüencies que han produit.»

Preguntat el públic si aprovava aquestes conclusions, un *sí!* llarg, vibrant y unànim sortí de totes les boques, mentres les mans s'ajuntaven en una ovació indescriptible.

Segueixen els discursos

EL SENYOR SALVATELLA

Poble català: Tu has parlat ab eloqüencia inimitable y ab amor purissim a la patria y ara els que'ns honorem ab ta llegítima representació venim a recullir l'expressió de la voluntat pera portar'a davant del poder y una vegada allí feria conèixer, feria respectar, encara que tingui'l propòsit de no respectarla y de desconèixerla. (*Aplaudiments.*)

El sol fet de ta presencia en aquest acte ens dona a nosaltres, com algú ja abans deia, una forsa incontrastable, puix nosaltres anírem allí com expressa y directament cridats per aquesta democracia culta que constitueix Catalunya y entorn nostre no trobarem més que homes expressament cridats pera servir de servils ajudants a un poder tiranic que explota a Espanya y a Catalunya. (*Aplaudiments.*)

Sí, catalans!, a nosaltres ens plau venir a fer formal promesa de que cumplirem ab nostres deberes.

Sí!, anirem a demanar la derogació de la llei de jurisdiccions perquè la considerem atentatoria a la llibertat humana y expressament dictada per ofegar la llibertat de Catalunya. (*Aplaudiments.*)

Hi anirem ab més ardiment que mai, perquè a més de significar tot això, significa una altre cosa; significa'l despreci a tot el nostre poble que feu un govern, ja que lluny de castigar als que'ns han ultratjat ens castiguen a nosaltres perquè protestem de l'ultratge. (*Ovació.*)

Pera resoldre aquest conflicte creat per la torpesa del Govern, entre l'Estat espanyol y Catalunya, proposarem la solució salvadora que l'ilustre Salmerón en tarde memorable proposà al Parlament espanyol. Direm al Govern: Nosaltres no volem venjansa; que's perdoni a tots els que han pogut ofendrens, però que's restableixi l'estat de dret a Catalunya, abolint per sempre més la llei de jurisdiccions. (*Aplaudiments.*)

Després de dit això, tots nosaltres, que no obeim al dictat fret y convencional de l'obligació de defensar un programa polític, sinó que obeim al dictat viril y calurós de la voluntat de tot un poble, encara que no voluntat de tot un poble, encara que no voluntat guessim dirho, direm que aqueixos són los primeres manifestacions de la vida d'un poble que existeix: no us hi oposeu a reconèixer sa personalitat y respectar sa vida, perquè si avui som uns quants homes que seriem vensuts per vosaltres, per la forsa del número, demà sabrem redressarnos en la plassa pública, en nostres viles, en la ciutat y fer lo que'ns mani Catalunya. (*Aplaudiments.*)

EL SENYOR JUNOY

(A l'aixecarse es saludat ab forts aplaudiments)

Aquests aplaudiments no'ls vull, perquè no'ls mereixo. Jo'ls envio als pobres ausents, als que ploren lluny del niu de la patria, als desterrats. (*Aplaudiments.*)

Jo no'ls necessito; no'ls vull aquests aplaudiments; jo'ls envio als que dintre de gavies de ferro suspiren, menys per la seva llibertat perduda que per la llibertat de Catalunya. (*Aplaudiments.*)

Jo accepto'l mandat que'ns fa la Comissió executiva de la Solidaritat catalana; entenc que així's treballa per l'honra, el perviadre y la dignitat de Catalunya. Jo'l cobreixo ab la bandera roja dels meus ideals de sempre, més republicà, més radical, més societari que mai. (*Aplaudiments.*)

Ab aquest vot del poble lluitarem al Parlament, ont demanarem y exigirem la derogació de la llei de jurisdiccions y el restabliment del dret a Catalunya.

Això podem ferho sense abdicar ningú dels seus ideals. Aquests ideals jo'ls condense en les paraules: Autonomia o res. (*Aplaudiments.*)

Y com que no'ns donaran res perquè aquest pobre Estat espanyol no té res y no pot donarnos res, allavores molts altres fareu com hem fet els republicans: despedirnos pera sempre de certa alta gent. (*Grans aplaudiments.*)

Tots els direm: gent desagraida, de bon grat y ab ilusió no vesarem una sola gota de sanc per la vostra gloria. (*Ovació.*)

EL SENYOR RUSIÑOL

Me deien que no devia venir perquè encara no estava prou bo; però si no estic bo físicament, tinc esperit pera venir a cridar aquí una y mil voltes Visca Catalunya! (*Visques y aplaudiments.*)

Vinc aquí pera dir, com deia'l company Junoy, que hi ha tancats en cel-les, com criminals, companys nostres; anem allí, feulos sentir la nostra veu; envieuloshi'l nostre record y digueuloshi que sí una llei criminal els tanca, el nostre esperit lliberal els treu de la presó y'ls té aquí, entre nosaltres. (*Aplaudiments.*)

No vinc aquí a fervos un discurs, perquè no tinc forses per això; vinc aquí a aprendre de vosaltres; vinc aquí, poble, pera que'm maneu; perquè soc mandatari vostre; pera que'm digueu lo que tinc de fer; y us juro seguir, com sempre, la memoria den Robert, y dels que de bona fe han lluitat per la causa de Catalunya. Aniré a Madrid y estaré, mentres arribin les noves escasses forses, a la vostra disposició, a la disposició de vosaltres que sou l'amic que m'ha de judicar. (*Aplaudiments.*)

Res més que dirvos, res més. Si un dia, quan sigui vell, jo torno a veurens reunits a tots, y vosaltres, que podeu judicarme me dieu que he complert com bon patrici de la causa catalana, serà lo que a l'altre món podré emportarmen ab més orgull. (*Grans aplaudiments.*)

EL SENYOR ROCA Y ROCA

S'ha acabat el miting: però abans finc que fervos una sola recomanació: feuvos dignes de Catalunya y de vosaltres mateixos. Sortiu d'aquí ab orde y compostura; poseu que la forsa principal de Catalunya es la sinceritat.

S'ha acabat el miting.

Acabament

Les darreres paraules del senyor Roca y Roca foren ofegades per una ovació delirant, més forta y més llarga que totes les precedents. Les salves se repetien, aixordadores, una després de l'altra.

En un dels *tendidos*, un grupu de ciutadans feu voleiar els blancs mocadors. Desseguida, en tots els llocs de la plassa, s'imità l'iniciativa y al cap de déu segons mil y mils draps blancs s'agitaren en l'espai. En aquells moments l'aspecte de les Arenes era imponent y emocionador. Per tot arreu volava la blancor en rápida bellugadissa. Semblava allò un immens vol de coloms, aplanats a munts per tota la superficie de la plassa. Com una novada s'extenía per tot. Mentrestant, les aclamacions y'ls aplaudiments no paraven. Durà una bona estona'l voleiar incessant dels mocadors.

Es un gran poble'l que obre així, davant de les provocacions y dels ultratges!

L'Apleo de la Protesta acabà majestuosament. L'acte resultà digne de la cultura y la fermesa dels catalans. Els perturbadors y'ls qui ab ells simpatisaven, devien sentirse avergonyits de la seva insolent conducta.

... Poc a poc, la gentada desallotjà la plassa y s'escampà com una onada per la Granvia y'ls carrers afluents.

Els intents d'avalot

Deliberadament no havem interromput la ressenya dels discursos del grandiós Apleo, anotant les ocasions en que'ls lerrouxians volgueren trencarlo. Com no's sortiren ab la seva, y'l miting s'acabà y brillantment, no hi ha que donar al fracassat desitg de pertorbació altra importancia que la d'un incident. Procurarem, no obstant, apuntarlo ab tots els seus detalls.

Molt abans de les onze, nombrosos escamots de *fraternitaris*, comanats pels germans Ulled y en Balugera, redactors de *La Rebelldia*, en Santamaria, en Domènech y altres, prengueren posicions en el *redondel*. Tots ells portaven distintius convinguts y garrots de respectable diàmetre.

Davant de la porta dels cavalls hi havía una colla d'homes que no baixarien d'una vintena.

L'esmentat grupu el dirigien els germans Ulled. Aquests, en veu alta y sens amagarsen, segurament perquè creien que així escamparien pànic entre'l públic, donaven ordes, fixant el lloc de cadascú y encarregant als de la colla que no deixessin celebrar el miting y que si arribava a parlar el senyor Junoy, que's juguessin el tot per tot abans que deixarlo acabar.

Al comensar els discursos y aixecarse a parlar el senyor Roca y Roca, un lerrouxista donà un crit y alsà una fusta que portava com a bastó. Immediatament cent mans caigueren sobre d'ell y algun que altre bastó establí un contacte no molt agradós ab l'esquena del pertorbador.

Aleshores se promogué un escàndol, causat pels companys del bastonejat, que protestaven y cridaven, ab l'intent de no deixar sentir a l'orador. Els ciutadans solidaris agafaren als cridaires y'ls tregueren de la plassa.

Lo mateix en aquest primer intent d'avalot com en els següents, el públic donà proves d'una perfecta serenitat. Ningú, als *tendidos*, se va meure del seu lloc, y un aplaudiment unànim y perllongat ressonà.

La indignació de la gent se traduía en frases irades.

Un obrer a qui escoltavem, s'expressava així:

—Y aquests homes se diuen lliberals y republicans?

Y'l bon obrer, no recordantse de la pila de anys que duia a sobre a jutjar per la seva barba ja ben blanca, s'alsà y's dirigí al *redondel* pera conèixer an els pertorbadors y «fer-loshi saber—deia—el gust del meu bastó».

L'actitut decidida dels ciutadans allí congregats feu fracassar els projectes dels pertorbadors.

Tantes quantes vegades aquests provaren d'interrompre l'acte, el poble s'imposà, no poguent conseguir altra cosa que incidents isolats.

L'espectacle era curiós. Mentres a la part del *redondel* que dona a la porta de sortida queien les garrotades sobre'ls cossos avalotadors com una pluja de benedicció, els ciutadans de la part restant del *ruedo* y'ls dels *tendidos* estaven tranquils y quiets, escoltant la veu dels oradors, a la que s'hi ajuntava'l soroll dels bastons.

Sovint se veia un grupu de gent cridant y gesticulant, uns quants garrots enlaire després, y un *fraternitari* agafat fortament y foragitat de la plassa entre'ls aplaudiments del públic.

Al finalisar el seu discurs el senyor Vallès y Ribot, se sentiren dos o tres crits de «*¡Viva Lerroux!*», ofegats tot seguit. Un altre crit feble de «*muera el clericalismo!*» se donà mentres parlava'l senyor Cambó. Als escandalosos se'ls expulsà.

Quan ja acabava'l parlament del senyor Salvatella, aparegué per la porta que'n diuen d'*arrastre* un individu malcarat y d'ademans etnics, vestit ab un trajo clar.

La forma de presentarse contrastava ab la denada compostura de tot el públic.

Algú que'l devia conèixer el denuncià com a director de l'escamot de lerrouxians y's comensaren a sentirse crits de «an aquest del vestit clar!» «Agafeulo!...»

Aquest crit fou obeit magicament, y gran nombre de ciutadans, envoltantlo, tregueren fóra a l'intrús.

L'acte acabà, malgrat els propòsits dels enemics de Catalunya. Parlaren els oradors que estaven anunciats y'ls aplaudiments entusiàstics de la nombrosíssima concorrencia demostraren que'l nostre poble está per la Solidaritat, y que'ls pertorbadors no són més que unes quantes dotzenes que deixaran de promoure escàndols quan els ciutadans cultes vulguin.

Segons se'ns ha assegurat, els que més ben *adobats* sortiren de la palestra foren els germans Ulled, en Santamaria y en Balugera, qui perdé les ulleres y'l barret.

Aquesta vegada'ls republicans reaccionaris s'han cobert de ridícol, havent quedat en evidencia.

Jóvenes bárbaros:—Matad, morid... y compreu ärnica.

Precaucions de les autoritats

Pera evitar lo que pogués ocorre, y que prou anunciat estava, el Govern civil envià a la plassa de toros cent vint civils de a caball y un altre centenar de peu. Els primers estaven distribuits per parelles per totes les cantonades de l'Esquerra de l'Eusanxe, haventhi un fort retén davant de la plassa, y'ls de a peu eran distribuits en escamots desde l'Universitat fins a les Arenes.

De policia, d'uniforme y de paisà, n'hi havia una legió considerable. Dintre del local no n'hi havia mostra.

Per cert que totes aquestes forses de poca cosa serviren. Quan el mateix públic, garantintse a sí mateix l'ordè, detenía als pertorbadors y'ls empenyía a una de les portes, entregantlos a la policia, aquesta tant poca atenció devia posar en retenir als detinguts, que hi hagué subjecte que hagué d'esser expulsat dues vegades, prova que la detenció en mans dels «bons policies» era tant eficàs com la dels célebres *ratas* en la sarsuela «La Gran Vía».

Afortunadament el públic ab esperit vernent cívic sapigué fer lo que no saben o no volen les persones investides d'autoritat.

Els detinguts

Quatre dels esvalotadors detinguts pel públic foren, no obstant, portats al Govern civil, ont immediatament se'ls posà en llibertat.

Són aquests els anomenats Joaquim Soanh, Josep Muguer, Ventura Fabra y Marian Porto 6.

Al darrer se li ocupà un revólver y un garrot.

A la Granvia, aprop de les Arenes, un grupu intentà llibertar a un dels detinguts. Un dels d'aquest grupu se disposava a fer ús d'una arma de foc, més la policia se n'adonà a temps y li tregué l'eina de les mans, emportàntsel prés.

A la sortida

La multitut, a l'allunyarse de les Arenes, se disolgué pacíficament, donant una nova mostra de civisme.

Els oradors, al passar per la Granvia, reberen continuades ovacions.

Les discussions sovintejaren entre'l públic que venia del miting y'ls grupus de lerrouxistes.

Una colla de noiets, ab unes quantes persones majors, enarboraren uns quants exemplars de l'indecorós setmanari *El Descamisado* enganxats als bastons, se dirigiren a la redacció d'*El Progreso*.

Al passar pel carrer d'Urgell, una parella de civils a cavall els amonestà, contestant els xicots ab una xiulada. Quan atravessaven el carrer de Muntaner, els hi sortí al pas un piquet de civils, que deixà sentir un toc d'atenció, fugint els manifestants a la desbandada.

Els fugitius s'aplegaren poc després y's presentaren al carrer de Ponent, davant de les oficines del diari anticatalá, ont se desfogaren, donant uns quants *vivas* y uns quants *mueras*.

L'ex federal y avui lerrouxista rabiós, senyor Ardid, sortí a rebre l'intent de manifestació. Aviat uns quants civils de cavall y de peu aparegueren al cap del carrer y'ls manifestants se posaren a córrer.

Un altre grupu, capitanejat per un dels germans Ulled, se dirigí al Govern civil.

Arribats allí, una comissió pujà a demanar al senyor Manzano la llibertat dels detinguts, a lo que aquest accedí.

Aquest grupu, al passar per davant de les redaccions de *La Veu de Catalunya* y *La Publicidad* feu algunes mostres de desagrado als esmentats periódics, sense que passés res de particular.

Un comunicat

El conegut periodista don Josep Reig ens envia la següent carta, que publiquem gustosos pera servir a la veritat:

«Barcelona, 21 d'octubre de 1906.

Senyor Director d'EL POBLE CATALÀ.

Distingit company: Molt li estimaré se serveixi forse ressó en son diari d'un assumpte que directament m'atany, agraintli y anticipantli les gracies.

El diari antisolidari, es a dir, l'orgue lerrouxista, en un article titolat «La coartada», se fixa ab mi, ab motiu d'un suposat telegrama que vaig enviar a *España Nueva*, dient que «los republicanos antisolidarios se apresten para rechazar el domingo a los de la Solidaridad cuando se acerquen a la Casa del Pueblo».

Clar es que la rectificació o aclaració deuria haverla enviada al referit diari, però'ls termes en que está redactat l'article de referencia m'obliguen a no volguer cap tracte ab ell.

Dones, bé: el telegrama no es meu y sí del corresponsal en Barcelona de l'Agencia Fabra, qui, segons m'ha dit personalment, recullí la noticia dels mateixos amics del diari lerrouxista. *España Nueva* intercalà el telegrama de referencia entre'ls meus.

No faig aquesta manifestació pera eludir cap responsabilitat, ni menys pera passar a *salvo* el meu cap, menassat, com el d'altres solidarls, pels enemics de Catalunya.

La faig perquè sóc dels que no tenen por y desprecio les menasses. Així com sóc dels partidaris de que *cada palo aguante su vela*, com diuen els castellans, y més que això sóc amic acèrrim de la veritat.

Y res més, com no sia donarli les gracies per l'atenció dispensada, oferintme seu servidor, q. b. s. m., *Arpe.*»

Al carrer de la Canuda

A dos quarts d'una's promogué un fort avalot en aquest carrer.

El fet ocorregué de la següent manera:

Estava l'senyor Pau Bastida, junt ab dos amics, a la porta de la botiga que té establerta en aquell carrer, comentant lo succeit en el miting de les Arenes, quan s'encepegaren passar una colla d'homes, els quals als quals digueren indecoroses insultaren als primers. Aquests protestaren dels insults y allavors els del grupu s'hi tiraven a sobre, repartintse algunes garrotades.

Els vianants s'arremolinaren a l'entorn dels que's barallaven, posantse de part dels agredits.

Aleshores els *valents* fugiren tots, menys dos d'

Sobre'l Congrés

DE LA LLENGUA CATALANA

Moltes y grans ensenyanses se desprenen de la tasca realisada pel passat Congrés. Si per una banda es estat una glorificació de la nostra llengua, en la que han pres part activa representants de totes les branques de la nostra esquarterada rassa, y eminencies filològiques europees qui no sols han vingut a fer obra de ciencia, sinó també acte d'homenatge a la resurrecció del nostre poble, per altra s'ha fet patent d'una manera pública y solemnial l'estat actual d'anarquia d'aquesta mateixa llengua glorificada, estat deplorable qui ha determinat precisament la reunió d'aquesta assamblea, inauguració d'un clinica ont tó d'esser subjectada a rigorós tractament l'egregia malalta confiada a les mans de savis y especialistes.

Però apart de lo que puguin aconsellarnos les opinions d'aquests ilustres homes de ciencia, entenem que ja es arribada l'hora de que tinguem plena conciencia d'aquest estat d'anarquia llengüística en el que vivim, y de que emprenguem, quiscun dels que fem literatura catalana, una ferma campanya en pro dels ideals de l'unitat y harmonia de la nostra llengua, convensuts de que sense un cert *mínimum* d'aquestes unitat y harmonia la nostra literatura no podra esser plenament culta y europea.

En bona hora que's digui que la lluita entre'ls diferents dialectes qui integran la parla catalana ha d'esser lliure de tota imposició d'un d'aquests sobre'ls demés; la lluita per la vida es llei suprema y incontrastable en l'evolució de tots els organismes. Però al mateix temps, tothom sab que aquesta lluita no es eterna, que no's manté sempre neutral y indecisa; un o alguns dels contrincants acaba per triomfar; al costat de la llei de la lluita per la vida, hi ha la llei de la selecció. Y així com fora absurde negar la realitat vital de la lluita entre'ls diferents dialectes, y una pedanteria el voler, en conseqüencia, interrómprela y decidirla per medi d'un veredicte d'academia, d'igual manera es ridícol entossudirse en no veure'ls triomfadors del combat, quan les conseqüencies d'aquest triomf viuen y palpiten en el medi ambient.

En el cas concret de la llengua catalana, la lluita entre'ls dialectes continúa ferma en la vida corrent, però en la literatura ningú podrà negar, si es sincer, que hi hagi un predomini, o al menys un principi de predomini, no d'un dialecte d'una comarca sobre'l de les altres, però d'un dialecte (posemli aquest nom) format per una selecció, conscient uns cops, instintiva unes altres, que'ls poetes y literats han anat fent de tot el fons léxic y sintactic de la viventa llengua catalana.

La llengua de la literatura té d'esser la mateixa llengua del poble, diuen. Molt bé; però això no s'ha d'entendre en el sentit de que tot lo que diu y tal com ho diu el poble's pot dir en literatura—això seria si poguessin existir literatures selvatges—sinó en el sentit invers, o sigui, que tot lo que's digui y tal com ho digui la literatura ha d'esser arrencat de l'entranya viventa de la llengua popular; lo qual es molt diferent. Per conseguent, no es cap disbarat dir que en totes les civilisacions la llengua literaria es diferen de la corrent, si ab això's vol significar que es una selecció, una depuració de la propria parla popular, ab les que les aristocracies intelectuals de la ciutat han dignificat pera les més altes funcions de l'inteligencia l'instrument general d'expressió de llurs compatricis. Fins que no s'ha fet aquesta selecció no pot dirse que una literatura es culta.

La literatura catalana ja té conreadors cultes més que suficients pera fer arribar a la conciencia de tots els qui escriuen aquest ideal de selecció començant a realisar ja fa molts anys pels més depurats dels nostres literats y poetes; ja està prou dignificada pel conreu d'alguns esperits selectes pera renunciar per sempre més a les intolerants grolleries del *català que ara's parla* en el que s'es revolcada durant mitg sigle; ja té adquirits drets suficients pera alsar orgullosament el cap y proclamar, ab la seva veu, ja bastant musicalisada el predomini definitiu de la ciutat sobre'ls camps, dels cenacles literaris sobre les fires y mercats, de les lectures selectes sobre l'incultura de la nostra parla corrent, de les imprecacions clàssiques sobre'ls renecs familiars, en la formació definitiva de la nostra llengua literaria, qui, gracies an aquest just predomini, avensa cada dia més depressa pels camins venturosos de l'unitat y de l'eurítmia.

Quins són els elements qui més han contribuit en l'obra d'aquesta incipient unitat? No es menester un gran ull crític pera destriarlos en mitg de les encontrades corrents qui intervenen en la formació de la nostra jove literatura. Actualment existeixen en els dominis de la nostra parla dos centres, dos nuclis de cultura superior qui l'irradien per la nostra terra, arrossegant dins llurs òrbites de atracció—unes vegades confoses los dues en una mateixa y única forsa, altres influintse mutualment—tota l'activitat de la nostra literatura culta. Aquests dos centres són Barcelona y Mallorca.

Abans a Barcelona hi havia la tendencia a escriure tal com se parla *a fóra*. Ara *a fóra* comensa a haverhi la tendencia a escriure tal com s'escriu a Barcelona. Signes dels temps. La nostra *civitas* comensa a sentirse ben armada pera comensar a exercir son august imperi. Y es que la nostra ciutat es el gran gresol ont venen a lluitar, fondres y fermentar tots els elements vitals dels nostres dialectes, de qual lluita ha d'eixir un dia esplendorosa, marcant ab el seu noble sagell el llibre, la càtedra, la controversia y la conversa familiar, la llengua imperial catalana, el verb excels de la Catalunya dels nostres somnis.

Totes les forses cerebrals de la nostra terra se concentraran cada dia més en la gran metròpoli catalana. Escriptors empordanesos, tarragonins, vigatans, llevantins, ponentins, etc., arriben a estols a la nostra ciutat y reben el bateig diari d'aquesta llengua superior, síntesi de tots els dialectes, que aquí s'està lentament elaborant. Tots ells despullen el dialecte nadiu de l'epidermis selvàtica ab que estava encara cobert, el desempordanisen, el destarragonisen, el desvigatanisen, etcètera, y fins els barcelonins el desbarcelonisen en la proporció qui es menester pera adoptar l'instrument d'expressió a les noves exigencies de la superior espiritualitat qui comensa a glatir en el cor d'aquesta ciutat-*infant* qui està passant a ciutat-adolescent.

Y de Mallorca, aquest segon nucli de cultura literaria, què'n direm?... Hi ha moltes y trascendentals coses a dir sobre la Perla de... la Literatura catalana. L'article s'allargaria ultra-mesura y ho deixarem per un altre dia.

MANUEL DE MONTOLIU

Les corones an en Casanova

Ahir l'estatua den Rafel de Casanova fou també visitadíssima, abans y després de l'Aplec de la Protesta. Com els demés dies, s'han portat a la susdita estatua varies corones y rams de flors en senyal de protesta del barbre fet que tots coneixem.

* * *

El grupu obrer nacionalista de Gracia, «Germinal», va depositar ahir, a l'estatua den Casanova, un bonic ram de flors.

* * *

La secció de nois de l'aplaudit «Orfeó Barcelonès», portà ahir una artística corona a l'estatua del darrer conceller de Barcelona.

* * *

També l'«Centre Català» de Sabadell diposità, ahir, una corona a la repetida estatua, ab una llassada dels colors de la nostra bandera y la següent llegenda:

«El Centre Català de Sabadell, als martres d'ahir, espill dels de demà.»

Ha vingut una nombrosa comissió d'aquella ciutat pera portar aquesta corona y pera assistir a l'Aplec de la Protesta.

* * *

Els alumnes de la facultat de Farmacia han entregat el sobrant de la suscripció que obriren pera adquirir la corona, que puja a 1'20 pessetes, al president de la benèfica societat «La Reixa».

* * *

Al cap-al-tard d'ahir compareguéren al salò de Sant Joan un escamot de fraternitaris que's dirigiren a l'estatua den Casanova. La seva actitut demostrava ganes de continuar les hassanyes, tant desgraciadament pera ells comensades al matí a la plassa de les Arenes.

Un sacerdot que estava tranquilament contemplant l'estatua, ab les nombroses corones que la bons catalans li han dedicat, fou groller ament increpat per les colles lerrouxistes.

La cosa no passá endavant, mercès a l'aparició de la policia, que disolgué'ls grupus perturbadors.

Segueix la ratxa

Traduim d'un diari de Reus:

«Abans d'ahir se promogué un regular escàndol al pabelló cinematográfic «Sala Reus», do qual origen devem protestar energicament.

«Entre les estrenes anunciades hi figurava la pelicula «Tareas de un asistente» adquirida en una casa italiana y qual assumpte no té res que veure ab cap símbol de nostra nacionalitat. No opinaren així uns senyors, gelosos de llur institut, y gastant riuades d'eloqüencia, s'imposaren als propietaris del pabelló, conseguint la promesa de que la pelicula seria sospesa en holocausto d'unes terribles susceptibilitats.

«Quelcom d'això arribà al públic qui, veient que no's complia l programa protestà sorollosament, apallagantse'ls ànims ab la presencia d'un dels propietaris, qui hagué de tranzigir ab tant llegítimes exigencies.

«Passa de ratlla lo que está passant aquí d'un quant temps ensá. No sembla sinó que algun infusori pretén erigirse en ridícol censor de'ls nostres actes.

«Es aquesta la segona protesta que sobre això formulem.

«A Reus solem apretar un xic al tercer toc d'atenció.»

Moviment autonomista

Miting de Solidaritat a Vilassar de Dalt.—Els elements solidaris de Vilassar de Dalt estan organisant, pera'l dia de Tots Sants, un important mitiug de Solidaritat catalana en aquella vila.

Nou Centre nacionalista.—Han sigut presentats a l'aprovació de l'autoritat governativa els estatuts de la novella entitat nacionalista «La Reconquesta», formada en sa major part d'elements obrers.

La nova Societat estará domiciliada al local que al carrer de Rosselló ocupava antigament «Fivaller».

Estudis Universitaris Catalans.—Se posa en coneixement dels senyors alumnes dels Estudis Universitaris Catalans, que havent tornat a Barcelona don Guillem Graell, secretari general del Foment del Treball Nacional, se reanusará demá, dimars, la classe d'Economia política que dit senyor explica.

Centre Català, de Sabadell.—En la darrera reunió va essor elegit el Consell Directiu d'aquesta entitat capdal del catalanisme, en aquesta forma:

Comissió executiva: President, don Jaume Prats Salvany; vis president, don Pere Martí Poidró; tresorer, don Lluis Carreras; bibliotecari, don Francesc Armengol Duran y secretari general, don Domingo Serda.

Secció d'historia, ciencies y legislació: President, don Pere Parcerisa; vis president, don Esteve Salabert; y secretari, don Armengol Bracons i Prat.

Secció d'arts y lletres: President, don Francisco de P. Joanico; vis president, don Josep Llorens y secretari, don J. Duran Vila.

Secció d'agricultura, industria y comers: President, don Antoni Cabané; vis president, don Joaquim Arderius y secretari, don Antoni López.

Els noms de tant entusiastes nacionalistes són penyora de l'acció que desenrotllará aquesta Societat, una de les más antigues y que ab més ampli criteri de llibertat defensen les reivindicacions de Catalunya.

Bilbao.—Segons telegrama rebut avui en EL POBLE CATALÀ, els catalans residents a Biscaia, en reunió celebrada pera fundar en dita ciutat un Centro Català, varen acordar adherirse al gran Aplec de la Protesta.

Firmen el despatx els senyors Vilassau, Prat, Alañá y Canivell, que composen la Comissió organisadora de dita nova entitat, defensora de nostres ideas fóra de la terra.

Benvinguda al clos del patriotisme.

Escolcs del Districte segon.—Ahir, diumenge, a les quatre de la tarde, en el teatre de l'Olimpo, del carrer de Mercaders, tingué lloc la festa inaugural del tercer curs de les Escoles del Districte segon.

Com totes les festes que celebra aquesta simpática institució d'ensenyansa, fou xardorosament patriótica y entusiástica. El teatre, ple a vessar.

Després de breus paraules del president, el secretari de l'institució, senyor Albiñana, llegí una hermosa memoria narrativa dels treballs y actes del darrer curs, entre'ls que senyalem els següents:

L'assaig de l'ensenya cíclica y graduada; s'ha portat a cap una ampliació del local; els professors han fet uns resums esquemàtics pera graduar les ensenyanses; s'ha portat a la pràctica el principi de que cada mestre no tingui més de 25 deixebles.

Els 80 alumnes de ara dos anys són aumentats a 150.

Per la classe de teoria y pràctica de teixits, benemerits patricis han fet importants donatius.

La casa Viuda y Fills de Claudi Arañó ha donat un teler mecànic; don Caletá Fábregas y Rafart, un motor elèctric ab la seva contra marxa y aparells accessoris, concedint gratuitament el fluid necessari la Central Catalana d'Electricitat.

S'ha portat a cap la confecció de la bellíssima senyera per l'Orfeó, projecte de l'eminent arquitecte don Lluis Domènech y Montaner, per unes distingides senyoretes, y en primer terme per donya Concepció Vallescà.

Donà compte de que ha nascut una entitat germana, les Escoles del Districte sisè, que en la mateixa llengua catalana educa y instrueix, y's fan treballs per l'instalació d'una altra Escola en el districte tercer.

S'han designat dos deixebles per ingressar baix els auspicis de la Junta en la novella Escola de mestres.

Donà compte de la situació econòmica de l'Institució, que es satisfactori.

La memoria fou acullida ab aplaudiments.

Recitaren després poesies els alumnes Pregones, Clapés, González, Picart; representaren un quadret dramàtic els alumnes Sendra, Masas, Vidal, Jordá y Bosch; digueren un bonic diàleg els alumnes Casas y Batllori; realisaren exercicis gimnàstics els alumnes de párvuls baix la direcció del mestre senyor Arias; cantà l'Orfeó de les Escoles, dirigit pel mestre Piqué.

El mestre de teoria y pràctica de teixits, don Josep Canals, digué un bell parlament de gracies als benfactors de les Escoles.

Tots els treballs demostraren l'exquisit cuidado que posen els mestres en la cultura y educació integral dels alumnes.

El president de les Escoles, don Ramon Monegal, pronuncià un hermós y sentit discurs, enaltint l'importancia y trascendencia de l'educació y instrucció de la joventut. Enumerá importantíssims datos recullits pel membre de la Junta senyor Giralt y Verdaguer en son recent viatge a Alemanya, explicant que'l Municipi de Berlin gasta divuit milions de marcs en ensenyansa primaria y les demés poblacions d'Alemanya gasten quantitats proporcionalment iguals. Además de l'acció oficial l'acció particular multiplica les institucions d'ensenyansa professional, gastantse milionades en edificis escolars, museus pedagògics, etc., a lo qual Alemanya deu el seu creixement industrial y mercantil.

Excita a tots, comensant pel Municipi, seguint per les classes industrials y mercantils y per últim a tots els ciutadans, fassin sacrificis personals y pecuniaris per l'obra de la instrucció y de l'educació popular.

Dirigeix hermoses paraules als pares perquè ajudin l'obra de les escoles; als mestres perquè continuin la seva feina admirable, y acaba dirigint als nois paraules tendres y sinceramente sentides y hermoses.

Fou el bell parlament del senyor Monegal aplaudit fortament per la concorrencia.

La bandera de «La Tralla».—Suscripció pera ofrena d'una bandera al periódic radical «La Tralla».

Soma anterior, 33 ptes.—Joan Parellada y Vila, 1.—Teresa Atserias de Parellada, 1.—Josep Parellada y Atserias, 1.—Teresa Parellada y Atserias, 1.—Josep Torrens, 1.—Antoni Carbonell y Carbonell, 0'50.—Alfons Ferrer, 0'25.—Amadeu Portella, 0'25.—R. Massana, 0'10.—A. B. S., 1.—Joan Umbert, 1—Lluis Bertomeu, 1.—Joan Mercè, 1.—Josa Aixelà, 1—Francesc Tanagó, 1.—Frederic Casals, 1.—Juli Rovira, 1.—Joan Masó, 0'50.—Joan Tobella, 1.—Emili Garreta, 0'50.—Laura Avell, 0'10.—Josep Cardona, 0'50.—Agna Arús de Caldés, 0'50.—V. Caldés Arús, 0'50.—J. Colloll Serra, 0'50.—Josep M.ª Vila y Vall, 0'50.—Conrat Puntí, 0'50.—R. P., 0'50.—Francisco Soler, 0'25.—Jaume Quer, 0'25.—Josep M.ª Vila Sonet, 0'25.—Emili Genis, 0'25.—Felix Solá, 0'50.—Matilde Masses, 0'25.—Antoni Masses, 0'25.—Josep Novials, 1.—Lluis Vila y Vall, 0'50.—Marian Palés, 1.—Teresa Franc de Palés, 0'75.—Antoni Franc, 0'50.—Antoni Palés y Franc, 0'50.—Dolors Palés y Franc, 0'25.—Angelina Palés y Franc, 0'25.—J. B. R., 1.—F. S. T., 0'25.—Assumpció Ferrer y Soler, 0'50.—Un de l'Ateneu del Districte segon, 0'15 Miquel Torrens, 0'50.—Rita Vila de Torrens, 0'50.—J. Portillo, 1.

Roca, 0'05.—Renju, 0'05.—Clerch, 0'10.—Dalmau, 0'50.—Vaz, 0'30.—Farguell, 0'10.—Pujol, 0'10.—Espoy, 0'25.—Puig, 0'25.—Batlle, 0'25.—Fuster, 0'25.—Josep Nonell, 0'50.—J. R. T., 0'25.—Roseta Morera, 0'25.—Carme Morera, 0'25.—R. C. P., 0'25.—Jobé, 0'25.—Ramona Rodríguez, 0'25.—P. M., 0'25.—Pilar Vidal Sivilla, 0'25.—Marianeta Vidal Sivilla, 0'25.—Teresa Vidal Sivilla, 0'25.—Emili Verdaguer, 1.—Pere Pruna, 1.—Aragó, 0'10.

Total: 70'65 pessetes.

Segueix oberta la suscripció.

S'admeten donatius en els establiments dels senyors: Jaume Sans, Boqueria, 32; Jaume Campanya, Corribia, 23; Josep Verges, Argenteria, 64; Pere Grifell, Tapineria, 8; F. Pons, Portaferrissa, 24; Jaume Rovira, Plateteria, 39; Joan Masó, Princesa, 12; Llibreria «L'Avenç», Ronda Universitat, 20; Forn de Montserrat, Bruc, 82, y en el domicili del tresorer, Rambla Catalunya, 116, segon, primera.

Espectacles

PRINCIPAL.—Espectacles anunciats per aquesta nit: «La dama d'Aragó»; a les sis, «Nit de reis». Nit, a dos quarts de deu, «Dos carboners»; a dos quarts d'onze, «Nit de reis».

Dijous, estrena de «Gaziel».

En ensaig, «Les calderes den Pere Botero».

PRINCIPAL.—Dia 5 de novembre.

CONCERT MALATS

TEATRE CATALÀ (Romea).—Avui dilluns, a dos quarts de nou, funció especial de moda; «La estació de la Granota» y «La herencia del oncle Pau».

Demá, funció cómica; homenatje a altres antics fundadors del Teatre Català: **Francesc de Sales Vidal, Josep M.ª Arnau, Conrat Roure, Anton Ferrer y Codina y Joan Molas y Casas.** «Armes y Lletres» (Ferrer y Codina), «Qui mes mira» (Roure), «Una noya com un sol» (Francesc de Sales Vidal), «Les tres alegries» (Arnau), «La nit de nuvis» (Molas).—Se despatxa a comptaduria.

Divendres, estrena de «El tren de tres quarts de quinze» (Pere Busquets).—Se despatxa a comptaduria.

TÍVOLI.—Circo Equestre.—Avui dilluns, grandiós espectacle; pendran part tots els nous debutants; Mlle. Alexandrina, Mr. Alf Tack; Mlle. Camille y Mr. Rodolphe; les germanes Cardinalli, el Trio Fassio; Mr. Dravoc, acompanyat de son groom Hambo; Mr. Lulu and Sorry; Los Villands; escullits exercicis per tots els demés artistes y divertits intermedis pels clowns.

Dijous, a dos quarts de quatre, gran matinée parisien. Nit, dia de moda; debut dels aplaudits y populars clowns Germans Carpi.—Se despatxa a comptaduria.

NOVETATS.—Companyia de sarsuela cómica, dirigida pel mestre Casadó y pels primers actors senyors Bergés y Allen-Perkins.

Avui dilluns, a les set, «El duo de la Africana». Nit, a tres quarts de nou, «El guardia de corps», «Camino de flores», de estraordinari éxit, y «El reclutа».

Demá, a les set, a petició del públic, «La verbena de la Paloma». Nit, «El húsar de la guardia», «El pollo Tejada» y «Camino de flores».

NOU.—Avui dilluns, tarde, a les quatre, «Moros y cristianos»; a les cinc, «El tio Charra» y «La venta de la alegria». Nit, a dos quarts de deu, simfonia, «La hija de mi papá», «La coupletista» y «La venta de la alegria», nova y de éxit.

Demá, seccions tarde y nit.

Dissabte, estrena de «Juerga-disparo y lesiones».

Aviat, estrena de «El guante amarillo», «La mala sombra» y reprise de «El arte de ser bonita».

APOLO.—Grandiós éxit de la companyia del senyor Giménez.

Avui dilluns, a les nou en punt, simfonia, la comedia «La muela de Julio» y quarta representació del interessant melodrama de gran éxit

PIBROK EL PILLETE

Demá, representació extra, «El cocinero de Su Magestad».

Dissabte vinent, estrena de «Los misterios de San Petersburgo».

SALA MERCÉ.—Ultims dies del «Somni de Jacob».

Gran éxit del nou quadro «El Patufet».

Diversions particulars

GRAN CAFÉ RESTAURANT DE NOVETATS.—Concerts tots els dies pel «Octeto Español», de dos quarts de sis a les set de la tarde y de nou a dotze de la nit.

INFORMACIONS telegráfiques y telefóniques d'EL POBLE CATALÀ

Informació de Madrid

21, 9 vespre

«Els Espectres» a Madrid

En el teatre de la Princesa s'estrenà anit «Els Espectres» d'Ibsen, traducció den Pompeu Gener.

L'actor Tallaví, que estava encarregat de la representació del personatge Oswald, fou molt aplaudit, encara que la crítica li ha senyalat alguns defectes.

La «Gaceta»

Publica un reial decret suprimint l'establiment penal de Tarragona y disposant que aquella població penal se trasladi al castell de Figueres.

DARRERA HORA

Informació de Madrid

22, de 1 a 3 matinada

Naufragi

SANTANDER.—Ha naufragat el vapor «Lebanon».

La tripulació s'ha salvat.

El miting anticlerical

El miting anticlerical celebrat al teatre Barbieri s'ha vist molt concorregut. S'han llegit moltes adhesions y ha tingut veritable importancia pels oradors que hi prengueren part.

Han parlat en Santillán, en Moraita, en Nougués, en Soriano y en Pi y Arsuaga.

Han combatut tots al crericalisme y a les ordes religioses y s'ha llensat l'idea de formar un poderós bloc anticlerical.

En Pi y Arsuaga atacá además a la llei d'associacions.

Al sortir no hi hagué manifestació.

Regná orde complert.

El concert econòmic

BILBAO.—Els republicans de l Ajuntamenaran l'apoi de la Diputació pera gestionar el concert econòmic.

Representants a una assamblea

El president del Centre Castellà ha rebut un telegrama de l'Associació de fabricants de farines y de la Lliga de Defensa Industrial y Comercial de Barcelona, anunciantli que'l 25 del present hi arribará la Comissió de representants de l'Assamblea d'Agricultors y fabricants. El 25 se reuniran els delegats pera constituir la mesa definitiva.

Ministre reservat

Anit estigué a Palau el ministre d'Estat, conferenciant ab el rei prop d'una hora.

A la sortida li preguntaren de què havien parlat, y contestá que de coses que no podien publicarse.

Conferencies

En Montero Ríos ha conferenciat ab en López Domínguez y ab en Moret sobre la seva actitut a les Corts.

Qüestions obreres

BILBAO.—Els socialistes atribueixen el fracás de la vaga a les baixes sofertes per les associacions obreres que han perjudicat la caixa de resistencia.

La minoria republicana

Al domicili den Salmeron s'ha reunit la minoria republicana, pera acordar la conducta a seguir en l obertura del Parlament.

Tranquilitat

ALCOY.—S'assegura que hi ha tranquilitat. Se n'ha anat el governador.

En Guisasola acompanyat de l arcalde y'ls civils ha visitat els edificis públics.

La llei d'associacions

S'ha presentat en nét el projecte de llei d'associacions. El dimars el firmará'l rei.

La data en que's publicará'l decret autorisant la presentació a les Corts, no se sab encara, però's dirà a la prempsa.

Arribada den Montero

Ha arribat en Montero Rios.

A l'estació l'esperaven algus amics polítics.

Se comenta'l fet de que solzament l'anés a rebre un ministre, en Garcia Prieto.

Contra la prempsa

OVIEDO.—S'ha llegit a les iglesies una pastoral de l'arquebisbe de Santiago proibint la lectura dels periódics liberals.

Noves de Cuba

CORUÑA.—Ha arribat el vapor «Puerto Rico» quals passatgers conten horrors de la situació dels espanyols a Cuba.

«Diario Universal»

Tracta de les admissions temporals ab motiu de l'assamblea dels bladers castellans.

Explica'l mecanisme de les indicades admisions. Diu que no vol decantarse a cap costat, però regoneix la gravetat del perill que aleguen els enemics de que's fassi aquesta concessió, ja per l'adició de altres graus, ja per l'exenció de drets que perjudiquen a la producció nacional, ja en fi, perquè'ls farinors del litoral farien als de l'interior una competencia que aquests no podrien soportar.

El principi de les admissions temporals —acaba dient el diari— es ignocent, senzill, però la seva resolució exigeix, en la pràctica, grans cuidados.

En bona armonia

Se desmenteix que'l marquès de la Vega d'Armijo estigui disgustat ab el Govern pels successos de Vigo.

De Marina

El ministre de Marina ha dit que la reducció del presupost no influirá'ls serveis més precisos de l'arsenal de la Carraca.

Mort den Barcelona

SARAGOSSA.—Ha mort en Barcelona.

Desde anit s'havia perdut tota esperansa de salvarlo.

Demá's farà l'enterro.

La noticia ha causat gran sensació.

Els presiris de Tarragona

La R. O. trasllladant la població penal de Tarragona, porta un preàmbul en que es diu que'l fet de que'ls quartels del Miracle y la Pedrera estiguin ocupats per la població penal, constituex una profanació religiosa y artística.

Afegeix que'ls penats estaven a munts y en males condicions y en quant al presiri de la Pedrera, que es no més que un cobert.

En cambi'l castell de Figueres, per les seves condicions, se presta a establirhi les noves organisacions recomanades pels moderns procediments penitenciaris.

D'aquest castell sols n'utilisará per ara el clos de la plassa; quan la població penitenciaria tingui la deguda extensió s'hi faran les obres necessaries en la part de fóra de la fortalesa.

Les obres de seguretat y perfeccionament seran dirigides pels enginyers militars y realisades pels penats.

L'enterro den Barcelona

SARAGOSSA.—El cadàvre del senyor Barcelona ha sigut trasllladat a la Facultat de Medicina.

L'enterro será imponent.

El costejará l'Associació de la prempsa.

Els obrers demanen que's parin els treballs pera assistirhi.

Pel concert econòmic

BILBAO.—El primer de novembre's celebrará a Zumárraga una reunió de representants de la prempsa bascongada, pera redactar un missatge d'adhesió als comissionats que aniran a Madrid a demanar el concert econòmic.

Contra un periódic

BILBAO.—Ha sigut entregat als tribunals el periódic *La lucha de clases*, per un article titulat «La inquisición en Vizcaya».

Declaracions den Salmeron

El senyor Salmeron ha declarat que'ls republicans se mantindran en el Parlament dintre sempre de la puresa dels seus principis y que ajudaran en lo que sigui possible al Govern pera tot allò que tingui caràcter progressiu.

Afegí que'l predomini de l'Estat en la qüestió religiosa es indiscutible.

Assamblea agrícola

BADAJOZ.—S'han inaugurat les sessions de l'Assamblea agrícola en el saló d'actes de l'Ateneu.

Assistiren diputats a Corts y provincials y autoritats.

Se feren discursos demanant apoi per la ganaderia y l'agricultura.

Més de la llei d'Associacions

Ampliant lo que digueram respecte al projecte de llei d'associacions:

Se sab que les disposicions adicionals sols se limiten a incloure les escoles pies entre les ordes autorisades.

La proibició absoluta en certes congregacions ha sigut suprimida, perquè en Jimeno s'ha compromès a tractar d'això en un llei especial.

L'impost de consums

En el presupost d'Hisenda s'inicia la transformació de l'impost de consums.

Se realisará en tres exercicis:

Primer, capitals de provincia. Segon, pobles determinats en que ha de verificarse. Tercer, en els restants se cedeix als Ajuntaments certs impostos percebuts avui per l'Estat, pera compensar el recàrrec dels consums.

Se'ls autorisará además pera gravar determinades manifestaciones de la riquesa.

El presupost de gastos prop-vinent es de mil milions.

El superàvit passa de vint milions.

En el nou presupost de Foment se suprimeixen els temporers, economisantse 530,508 pessetes.

S'aumenten 96,750 pessetes per cinquanta una plasses d'oficials auxiliars de Madrid y 58,750 pessetes pera quaranta set de provincies.

Se crea una assessoria jurídica desempenyada per advocats de l'Estat.

S'organisen experimentacions de conreus y instituts agrícols.

Se subvencionen en 12,000 pessetes el foment de l'arbrat y en 12'500 els concursos agrícols y de bestiar.

Se creen dues estacions d'ampelografia pera acudir a les vinyes filoxerades.

Se creen Centres d'informació comercial y arxius de societats anònimes, montats per la Cambra de Comers de Marid.

Se creen nous inspectors generals de carreteres y ferrocarrils.

Y's creen pensions pera portar obrers mestres de l'extranger, en lloc d'enviarhi als espanyols.

Miting carlí

BILBAO.—S'ha celebrat un miting carlí, al que hi ha assistit molta gent.

S'han pronunciat discursos de tons enèrgics.

Els productors biscains

En la reunió dels productors biscains s'ha acordat donar un vot de gracies als comissionats que anaren a Tolosa y a Oviedo.

El president de la Lliga de productors gestiona a Madrid la celebració de tractats segons les aspiracions dels productors.

Més del concert econòmic

El dia 23 se reuniràn a San Sebastián les diputacions basques junt ab comissions de varies poblacions, pera demanar al Govern un concert econòmic per vint anys, encara que s'alterin els encabessaments.

INFORMACIO DE L'EXTRANGER

Paris, 21

El Clemenceau, president del Consell

En Clemenceau ha acceptat l'encàrrec de formar gabinet. Ha comensat les consultes.

Cap a la solució de la crisi

En Clemenceau ha visitat an en Bourgeois pera pregarli que continuí en el ministeri de Negocis Extrangers.

En Bourgeois s'hi ha negat prometent, no obstant, el seu decidit apoi al Govern.

Dimissió

VIENA.—El comte Goluchowski ha enviat la dimissió a l'emperador.

El «Lutin»

BIZERTA.—Ha sigut impossible extreure'ls cadavres del «Lutin», enfonzat recentment.

Barco enfonzat

WLADIVOSTOK.—El vapor «Varia», que sortí ahir, topá una mina, que feu enfonzar el barco y matá a 200 passatgers.

Se'n salvá un.

Del Marroc

Continúen tivantes les relacions de Marroc ab Fransa en la frontera francesa.

—En Rosen ha celebrat una conferencia secreta ab el soldá.

—No s'ha confirmat encara el rumor de que hagin sortit de Fez els agregats militars.

De Russia

TOMSK (Siberia).—Una multitut ha intentat lliurar un grupu de presos polítics.

El destacament que'l conduía ho ha impedit fent ús de les baionetes.

Discurs den Pelletan

LILLE.—En Pelletan ha fet un discurs al Congrés radical, reclamant que la qüestió de la separació's porti a terme sense debilitats ni sense repressalies. Ha tractat de la qüestió econòmica, demanant immediates reformes socials. Ha sigut aplaudit.

Cavalcada

Ab motiu d'haverse acabat les verema des els venedors dels mercats han celebrat una cavalcada alegórica.

Adhesió a l'Aplec

El Centre Català de París s'adhereix al miting contra la llei de jurisdiccions.

La Junta directiva, artistes, literats, industrials, obrers, envien la seva adhesió fraternal y la seva enèrgica protesta als reunits a l'Aplec.

Firmen molts catalans residents a la capital de Fransa.

Discurs de l'Ojeda

L' Osservatore comenta'l discurs de l'Ojeda.

Elogia'l silenci de l'embaixador dels plans anticlericals del Govern espanyol.

Complot anarquista

S'ha descobert un complot anarquista contra'l soldá de Turquia. Projectaven assassinarlo ab ocasió de les festes del Ramadan.

Un altre ciclò

WASHINGTON.—*S'ha sentit un fort ciclò*, que ha fet naufragar el vapor «Santa Lucia».

La tripulació s'ha salvat.

El capità está ferit.

A Sant Salvador, Honduras y Habana, ha causat grans desperfectes.

A Guatemala ha fet ensorrar el creuer «Isalio», perdentse tota la tripulació.

Del Vaticà

L'embaixador, senyor Ojeda, ha celebrat una conferencia ab el papa que ha durat 22 minuts, parlant de la qüestió clerical.

Després conferenciá ab en Merry del Val.

LLIBRES NOUS

Notas criticas, opiniones y diferencias de Schuré, Echegaray, etc., por ENRIQUE SÁNCHEZ TORRES.—Madrid.—Ginés Carrion, impressor.—1906.

El senyor Sánchez Torres se defensa, en aquest follet, dels autors que l'han atacat, per no admetre les seves teories, que té exposades en obres anteriors.

El senyor Sánchez Torres publica, al final del seu opúscul, les respostes que li han donades algunes personalitats a les quals havia enviat el seu llibret *El Verdadero Sistema del Universo*.

Entre'ls qui contesten figuren Roso de Luna, Fernando Weyler, Francisco Iñiguez, Martí Genís, Max Nordau, l'embaixador d'Italia a Madrid y l'Enric Borrás.

R. RAMÓN Y VIDALES

L'IMPENITENT

Drama vilatá en tres actes

Obra nova

2 pessetes

De venda a la llibreria de A. López, Rambla del Mitg, 20; y en les principals llibreries.

Fábrica de Pianos

CHARRIER & C.ia

AURORA, N.º 11.—BARCALONA.

PIANOS AMERICAN STYLE a cordas verticals y creuades.—5 models drets y 2 de cua. Exportació a tots els paisos.

DIRECCIÓ TELEGRÁFICA: *Charpratico*.

W. Dutrem

NATURALISTA

Dona conferencies experimentals de Física d'Análisis química y de Botanica, pera alumnes de la Facultat de Farmacia Treballs micrográfics.—Pont de Sant Miquel, 5

Informació de Barcelona

El temps.—El dia d'ahir va esser verdaderament espléndit.

El cel clar, algun núvol insignificant es lo únic que'l tapava. Sense més que un alè de aire fresc y agradable, tots els preludis de hivern han desaparescut, fins l'humitat que mai deixem de sentir a Barcelona.

L'observatori meteorológic de l'Universitat marcá ahir les següents observacions, a les nou del matí y a les tres de la tarde, respectivament: barómetre a 0° y al nivell del mar, 767'58 y 766'64; temperatura a l'ombra, 22'6 y 22'0; direcció del vent, S. y S. S. E.; humitat relativa, 64 y 73; estat del cel, cobert; classe de núvols, C. K. y K; quantitat, 0'3 y 0'1.

En les vintiquatre hores: temperatures: *máxima*, sol, 34'2; ombra, 23'2; *mínima*, ombra, 15'4, y reflectada, 13'1; velocitat del vent, 26 k.; aigua evaporada en m. m., 33'52.

Govern civil.—En aquest centre oficial, se reberen ahir les següents comunicacions:

Guarda civil.—La de Centelles detingué a un jove que apedregá'l tren correu.

La de Sant Feliu de Llobregat detingué a un subjecte autor de ferides causades a un altre.

La de Vilafranca rebé la denuncia d'un furt de dos tapaboques, per un subjecte que sembla que está processat en rebeldía.

Mossos de l'esquadra.—Els de Sant Gervasi comuniquen haver detingut a una noia de disset anys, que fugí de la llar paterna feia cinc dies, y que's trobava en una casa de vici, disposantse a marxar a Valencia per ingressar en un lupanar. Fou entregada a sos pares, que la feren ingressar en un centre de correcció.

—El governador de Girona telegrafiá al senyor Manzano que en aquella provincia no pateix gitosopeda'l bestiar y que a la frontera s'han adoptat les mides corresponents a fi de evitar l'introducció d'animals atacats de aquella malaltia.

El ministre de la Governació manifestá haver rebut un telegrama de la guarda civil de Tarragona, en el que comunicaven que en el terme de Mas de Mestres cinc individus armats feren foc a una parella y que a l'esser contestats fugiren, sense poguer esser haguts. Aquells dirigí aleshores al poble y allí sorprengué a dos homes que portaven cinc escopetes.

La Policía.—Intervingué ahir en lo següent: detenció d'un individu que robá un rellotge en una cambra d'un hotel d'aquesta ciutat; enfonsament d'una tenda del carrer de Aribau; enverinament d'una noia ab salfument; agressió d'un noi en la plassa de la Concepció; escándol públic; furt de 13 pessetes de dintre'l matalás d'una criada rellogada; atropell; detenció d'un borratxo ab un ganivet, troballa d'un fetus de cinc o sis mesos en el clot d'un arbre del carrer de Ballen, frente'l núm. 165 (a les cinc de la tarde) y finalment detingué a dos *quinsenaires*.

Ateneu Enciclopèdic Popular. — Don Francisco Layret continuará, avui, a dos quarts de déu del vespre, en l'Ateneu Enciclopèdic Popular, Carme, 30, pral., les lectures comentades sobre principis de sociologia de Giddings.

L'acte será públic.

Serveis ferroviaris.—Ab objecte de facilitar l'assistencia a les fires y festes que's celebraran a Girona durant els dies 27 del present al 5 de novembre pròxim, la Companyia dels Ferrocarrils de M. S. A., ha acordat establir un servei especial de viatgers ab bitllets d'anada y tornada de segona y tercera classes a preus reduits, desde varies estacions de la Xarxa Catalana a la de Girona y tornada.

L'expendició de dits bitllets tindrá lloc els dies del 27 dels corrents fins al 2 de novembre vinent, inclosiu, servint pera tornar desde'l 29 fins al 6 inclosiu, dels mateixos mesos.

La mateixa Companyia se proposa efectuar un servei especial de viatgers ab bitllets d'anada y tornada de segona y tercera classes, a preus reduits, pera facilitar la concorrencia a Barcelona ab motiu de la festivitat de Tots els Sants.

L'expendició de dits bitllets tindrá lloc els dies 30 y 31 del corrent y'l primer de novembre vinent, per les estacions compreses entre Saragossa y Marsá, abdues incloses, y en els dies 31 de l'actual y 1 y 2 de novembre proper pera les demés procedencies, servint pera tornar durant els dies 1, 2 y 3 del segon de dits mesos.

Els cartells que's fixaran al públic contindran tots els detalls del servei.

Una alarma.—Al carrer del Bonsuccés hi hagué ahir a la tarde un gran avalot, quina única causa déu cercarse en l'estat d'alarma que regnava en aquella hora, per les Rambles.

Fou motivat per haverse sentit grans crits de lladres! que proferia un vei que al retornar a casa's trobá ab la porta del carrer tancada y ja's creia segurament que per dalt feien de les seves déu dotzenes de *vivillos* y de veure córrer als polissons cap al lloc del *succés*.

Feta una minuciosa investigació pels del orde públic se va veure que tot eren *quimeras vanas*.

Concert de l'Orfeó Vigatá.—Ahir al vespre tingué lloc a la «Lliga Regionalista» el concert anunciat de l'Orfeó Vigatá, en obsequi al diputat per Vic don Albert Rusiñol y a la Lliga.

La sala de juntes de l'important entitat era plena de concorrencia distingida, ab moltes senyores y senyoretes. En els corredors y balcons se conversava, en grupus animats, del magnífic acte d'ahir dematí.

A l'hora anunciada comensá el concert. L'Orfeó Vigatá es ben notable, sobre tot en els baixos, que donen l'impressió d'una nombrosa massa choral.

El programa fou excelentment executat y escoltat ab molta atenció pel públic, especialment «L'emigrant», den Vives, «La cansó de nois», de Grieg, que fou repetida, y «La non-non dels papellons», den Pujol.

En l'intermedi de la primera a la segona part els orfeonistes van esser obsequiats ab un refreso, durant el qual regná la más fraternal expansió.

L'acte, per demés agradós, acabá a les dotze tocades, parlantse ara volta en animats circols dels incidents del dia.

Secció religiosa. — *Sants del dia*: Santa Maria Salomé, viuda.

Quaranta hores.—A l'iglesia de Santa Clara, de Religioses de Sant Benet.

Hores d'exposició: desde les vuit del matí a les sis de la tarde.

Qüestions obreres

Manifest.—L'Unió Local de Societats obreres ha dirigit el següent manifest a tots els treballadors.

«A les Societats obreres:

»Companys: «L'Unió Local», y en el seu nom la Comissió pera portar endavant els nombrosos treballs necessaris pera que les Societats obreres s'orientin vers el millor camí de llur millorament, veu ab profond disgust l'indiferencia dels delegats, molts dels quals deixen d'assistir a les reunions, lo que'ns priva de conéixer l'esperit y tendencies de les Societats y'ns impedeix seguir la marxa del nostre comú benestar.

»Entenent que l'abandó de qüestions de tant d'interés representaria la renuncia al millorament, la mort per anemia de les societats, y necessitant l'Unió Local conéixer clara y concretament les aspiracions y tendencies de les societats, celebrará una important reunió el dilluns, 22 del corrent, a les nou de la nit, al carrer de Tallers, 45, segon, interior, a la quina reunió s'ha acordat que hi assisteixin convenientment autorisats el delegat y president de les societats adherides, y pregant a les no adherides que hi enviin també el president y un delegat pera conéixer els treballs realisats y'ls que estan en projecte.

»La discussió versará sobre'ls tres punts següents:

»Lectura del manifest.

»Coneixement dels treballs realisats.

»Preparació d'una reunió magna de totes les societats obreres.—*La Comissió.*»

Informació de Catalunya

Empordà

CANTALLOPS.—Hem tingut aquí l'escurrialla caciquista del país, en Roure, y'l seu secretari, l'Espuños. Ab un mes ja van dos cops que'ns visiten.

Arribaren el dia 9 y fins ahir, dia 13, no varen tocar el dos.

La primera rebuda fou freda; aquesta deu haverli gelat les entranyes al nostre cacic, donos no va anar ningú a rébrel, lo que ja pressentiria, puix que va arribar a les fosques. Y això que en el mateix dia havien arribat també aquí els enginyers y personal de obres públiques de la *provincia* de Girona, pera procedir an el replanteig definitiu de la carretera d'aquí a La Junquera, que dintre un mes o dos se comensará.

Aquesta millora, per aquesta població, es de molta importancia y's deu an els Vilallonga y Coderch y an el mateix Roure. Donos malgrat les gestions realisades per aquest en l'assumpte, el públic en general feu el buit a l'entorn d'ell, puix veu en personatges d'aquesta mena quelcom fatalment dolent pera la nostra terra.

Les freqüents visites d'aquest Roure *corcat*, no són pas del tot per la carretera, sinó pera satisfer el ventrell, donos s'ha estat cinc dies per aquí, xalántsela a l'esquena de la casa Batlle y de la den Joan Ferrer Fedevella, republicá accionista del diari del *jipijapa ab cinta*.

El poble en general, propietaris, menestrals, obrers y presidents de Societats, han fet el buit a l'entorn den Roure. Prou sortien de cán Batlle recaders que anaven a solicitar la presencia en dita casa de persones dignes, entre elles dels honorables propietaris d'aquí en Josep Martí y en Ramon Furnioi, ex batlles d'aquesta població; però aquests se negaren en rodó a anar a blinear l'esquena davant de lo que representa en Roure y'ls seus admiradors. Tothom ho dompren que's fa servir la carretera d'aquí perqué's festegi an en Roure.

A cán Batlle se'ls hi ha fallat fa poc, favorablement, a Barcelona, un plet quin primer fallo a Figueres els hi havia sigut contrari. Ara són amics del cacic.

Gironès

BANYOLES.—També aquesta vila fa la seva Festa major els dies 24, 25 y 26 d'aquest mes.

En l'important societat «Ateneu Banyolenc» hi donará concerts y amenisará balls d'orquestra «La Principal» de La Bisbal.

Vallès

SABADELL.—En aquesta culta ciutat ha emprés gran volada la propaganda de l'idioma universal Esperanto, haventse constituit una novella Societat «Espero Sabadellà» dedicada a la difusió y propaganda del mateix, constituint el nuclí iniciador un conjunt de entusiastes joves.

A la primera setmana de novembre se donaran cursos gratuits d'Esperanto en el local de la Societat, en la Federació obrera Sabadellenca y en el Centre Català, que prometen veures concorreguts, puix estimen tota la novella llengua com a medi d'universal relació, criteri que entre'ls obrers té molts partidaris.

Pla del Llobregat

MOLINS DE REI. — Feia algun temps que'ls carreters eren robats tots els dies a l'arribar, la riera del Munet.

El guarda Geroni Bruno, acompanyat den Francisco Prats (a) Casaca, anaren a mitja nit a l'esmentada riera y vegeren un jove que's dirigia de dret a un carro. Detingut, confessá que ell era el que havia atracat als carreters.

El jutge'l feá a la presó y l'endema'l posá al carrer.

No estant pas d'acord ab els sentiments y el pensar del poble les autoritats que deixen anar els malfactors, y en cambi menassen als esperits independents, per suposarlos autors de correspondencies en que'ls hi canten les veritats.

El cabo guarda y el jove Francisco Prats, que l'agafaren quan anava a saquejar el carro de cán Ferreret, són testimonis indicats d'aquests fets.

Camp de Tarragona

ALCOVER.—Aquesta important vila celebrará una lluida Festa major els dies 21 y 22 d'aquest mes.

En el Circol d'Amics s'hi faran grans festes, entre elles un concert a càrreo de la orquestra de Barcelona «Unió Artística».

Costa de Llevant

CANET DE MAR.—La marxa dels assumptes públics d'aquesta vila deixa molt que desitjar y será necessari que'ns en ocupem en vinentes correspondencies.

Per avui parlarem d'un dels mals que es necessari remeiar més aviat.

L'escorxador de la vila té tan males condicions, que constitueix una grossa menassa pera la salut del veinat.

Es verament vergonyós que qui den fer no's preocupi d'arreglar aquest servei públic, higienisantlo y ordenantlo pera evitar el gran perill que pera la salubritat dels carn... avui enclou.

Y ja que d'higiene pública parlem, no tarará de més dir alguna cosa de l'epidemia del sarampió que hem passat en aquesta vila, y que ara ja está a les acabanses.

Sortosament l'epidemia si s'ha distingit per la seva duració, s'ha distingit també per la seva benignitat.

Per cert, que a l'obrir les escoles en el curs, no's prengué cap mida ni cap precaució pera evitar el contagi de la susdita malaltia, fermetat, seguint les instruccions del nostre desaprensiu metge titular. Sort que l'arcalde, que no ha estudiat medecina, però que's preocupa un xic de la salut del veinat, manà fer un pregó proibint l'assistencia a les escoles, durant 30 dies, dels nois y noies en quals cases hi hagués entrat el sarampió.

El batlle, senyor Garcia, mereix un aplaudiment, y una forta censura'l senyor metge titular, que's deu haver cregut poguer preocindir de totes les juntes y autoritats. Ja veu que s'ha equivocat.

En aquesta vila encara són en minoria els que combreguen en nostres salvadores ideas autonomistes. El caciquisme ha exigit arreu la seva influencia destructora y Canet no s'ha pogut lliurar encara d'aquest gros mal.

Posarem fi a la present informació, dient que s'ha fet en aquesta població una més que regular cullita de vi, lo qual ha acontentat fortament als pagesos de per aquí.

Imprempta Domenech, Ample, núm 7.

F. MAS SARDÁ Y FILLS
Rambla del Centro. 20.-Barcelona

Negociem cupons Amortizable, vencimiento 15 de novembre próxim

PIANOS CHASSAIGNE FRERES
PARIS, 1900: Medalla d'Or
LIEGE, 1905, Diploma d'Honor
AL COMPTAT ✕ A PLASSOS ✕ LLOGUERS
Passeig de Gracia, 34, ent.-BARCELONA

PASTILLES MORELLÓ
Obren per inhalació dels agents antissèptics y balsamics que desprenen a mida que van disolventse en la boca.—Curen *refredats, tos, catarros, asma, bronquitis* y demes afeccions del aparell respiratori.—Indispensables als que han de cansar la veu y als qui llurs ocupacions els obliguen á sofrir cambis de temperatura. **Se vénen a casa tots els apotecaris.**

MOBLES DE A. DIRAT
— Exposició permanent de DORMITORIS, MENJADORS, DESPAIGS, SALONS, etcétera, etcétera
— GRANS MAGATZEMS AB 12 PORTES —
Carrers de Mendizábal, núm. 30 y Sant Pau, núms. 50, 52 y 54

CAPSES DE LUXE
Pera casaments y bateixs ab 50 per 100 d'economia
FABRICA Y DESPATX: Carrer de Sant Pau, n.° 38

CARTRÓ-CUIRO PERA TAULADES
NO CONFONDRE AB EL CARTRÓ PINTAT DE QUITRA

F. G. MARIÑO
Rec Comtal, 5. - Prop de l'Arc de Triomf

SASTRERIA UNIVERSAL DE M. PONT PELL
— — Rebudes les novetats pera les temporades de tardor é hivern — —
TRAJOS —●— GABANS —●— PARDESÚS A MIDA
Gran secció de ROBES FETES
TRAJOS y tota mena d'ABRICS pera NENS
PREUS SENSE COMPETENCIA
Ronda de Sant Pau, 9 (Prop del Paralel)

LA PERMANENT

Llits pera sommiers.
Gran assortiment en taules de noguera a 4 duros; cadires a 5 duros dotzena; bufets a 10 duros, armaris ab lluna 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros; somniers, desde 6 pessetes, y silleries de respaldo tapissat a 18 duros.
Ampliaria 5 pams
5 duros
4 duros y mitg
3 duros
3 duros y mitg
7-Plassa Universitat-7

DINER SENSE INTERES ADELANTAT, se deixa sobre robes joies, mobles, genres y altres objectes. Casa autorisada pel Gobern y garantida ab el diposit correspouent. — Hi ha despaig particular.
Mercaders, 10, pral., próxim plassa del Angel

TAPIOCA

FELIX POTIN

Dispeses

Atenció! Temporada d'estiu; cases particulars sols a menjar, se faciliten de franc.—Fortuny, 6, primer, segona.

Se desitgen alguns cavallers sols a menjar. Cuina francesa. Palalo, 40, 2.on, 2.ª

Senyora viuda cedirá una sala o aroobi ab assistencia y sense, a sacerdot o cavaller de caràcter.—Sagristans, 8, 1.er.

Senyora viuda desitja un o dos senyors a tota assistencia.—Informaran: Riera Alta, 2, 2.on, 2.ª

Gran casa de viatjera. Habitacions ben amoblades ab pensió o sense; quarto de banys, jardí, etc.—On parla francés.—Vergara, 5, entressol, pral.

De franc se faciliten cases de dispeses pera cavallers o matrimonis; preferibles extrangers.—Hospital, 46, 2.on, 2.ª

ZIG-ZAG Nous llibrets de papers de fumar, 150 fulls, 15 cénts. Dipósit, carrer de Jaume, I, 8.

Lloguers

Local propri pera industria. *Rosal, 101.* — Raó: Mallorca, 188, pral., 2.ª

Dos pisos principals en la plassa del Born, núm. 11, ab aigua de Montcada y de Dos Rius, gas y molt ben orientats, completament nous per 9 y 11 duros al mes; raó: Rambla de Santa Mónica, 15, interior.—De 10 a 12 y de 5 a 7.

Gran local propri pera tenda o magatzem. Lauria, 11, xanfrá Casp.

La Garriga pis amoblat al mitg del bosc. Vergara, 4 entresol, 1.ª

Compres

Joies d'or plata, platí, monedes y dentadures, se compren a preus sumament alts.—Carme, 22, kiosc.

Al comptat y a bon preu se compren mobles, saldos y establiments.—Consell de Cent 240 (entre Montaner y Aribau.—*Centre de Saldistes.*

Paperetes Montes. Se donan diners per elles. Portaferrissa, 11, 1.er, 2.ª, de 11 a 4 y de 6 a 8.

Vendes

Fábrica *de serrar fusta*, se ven o arrenda en bones condicions. Informarán de 12 a 1, Corts, 562, 1.er, 2.ª

Motors *elèctrics*, dinamos y carbons pera arcs, de la casa F. Henrion. J. Serra, 8, en C. Montaner, 8.

Exito Useulo si voleu conservar el cabell en son estat natural. Dipósit, Jaime, I, 8.

Essencia Febrífuga del Dr. Sastre y Marqués
Específic prodigiós antitípic, pera curar tota classe de febres palúdiques, infeccioses, tercianes, quartanes, eruptives, pútrides, y gran coadjuvant en la prompta resolució de les tifoideas rebeldes.
Especialitat en Alxarops medicinals dossificats
Venta: Carrer de l'Hospital, 109 (cantonada al de la Cadena); Barcelona

GASTEM MOLT
y per lo tant ens queda poc pera emplear cabals en coses extraordinaries. No obstant, hi ha molt de que no podem prescindir pera presentarnos bé en societat. Y d'ont traurem els diners pera comprar aquells objectes cara quina majoria ens venen del extranger y'ls cobren a l'acte?
En Alemanya fien als espanyols
La casa que sotscriu vos servirá, posats a casa ab tota discreció y pagables en els plassos que indiqueu sens cap aument a preus de fábrica: trajos complerts pera senyor y senyora, impermeables, rellotges de tota mena, objectes de joieria moderna, mobles, articles d'ornamentació, bicicletes, motocicletes, máquines de fotografiar, lentes de teatre y milers d'altres objectes.
Dirigiuvos a la
Empresa Alemanya Exportadora Arnold Foner
Berlin S. W. 48., Friedrichstrasse 27
enviant vostra adressa y un segell de correu de pesseta (sense enganxar) y a volta de correu rebreu un gran catálog ab dibuixos y preus.

Cartró-cuiro pera cobertes Roviralta y C.ª
Carrer Ample, núm. 24, Barcelona

De verdader interés
pera els malalts crónics. L'apropiat empleu dels agents físics (calor, llum, electricitat, aigua, aire, ozono, etc.), y de la Sueroterapia, Cirugia, Microbioterapia y Hipodermias, ab relativa exclusió de drogues y medicines (que mes solen perjudicar que beneficiar), constitueix el carácter fonamental dels ESPECIALS TRACTAMENTS del doctor Ballester Marin, propris y exclusius del seu acreditat Gabinet médic-quirurgic titulat **Policlínica fisio-dinamica** (Comte del Assalt, 18), y usats ab admirable y creixent éxit contra les **Enfermetats cròniques y rebels.** Tots els malalts crónics, **sia quina sia la seva dolencia,** poden tenir la seguretat absoluta de conseguir, per medi de dits tractaments, la satisfactoria curació o el consolador alivi, sens temensa a intoxicarse ni a perjudicarse de cap manera.

ESPECIALITATS DE LA POLICLÍNICA FISIO-DINAMICA
ENFERMETATS CRONIQUES en general y especialment NIRVIOSES (apoplegia, paralisis, neuralgies, atrofies, histerisme, neurastenia, etc.). RESPIRATORIES Y DEL COR (tuberculosi, bronquitis, asma, palpitacions, etc.). ESTOMAC Y INTESTINS (dispepsies, gastritis, dilatacions gástriques, constipació habitual, etc.). DELS NOIS (corea o ball de Sant Vito, nutrició defectuosa, inapetencia, coqueluix o catarro, etc.). DE LA DONA (desarreglaments, metritis, menopausia, etc.). HUMORALS (herpetisme, reumatisme, diabetes, lupus, cancer, anemia, clorosi, etc.). DE LES VIES URINARIES (calculs, otreteses, prostatitis, albuminuria, nefritis, etc.). CIRUGIA GENERAL (úlceres, especialment de les cames, artritis, fractures viciosament consolidades etc.). DE LA GARGANTA, nas y orelles, dels nins, etc., etc.
Honoraris.—Consulta y reconeixement, 5 pessetes. Consulta per correu, 10 pessetes, en lletra o sobre-moneder. Consultis gratuita exclusivament de la classe obrera, de 2 a 4 y de 9 a 10 nit.
Hores de curació y consulta: De 10 del matí a 10 nit. Dies festius, de 9 matí a 1 tarde. **Departaments reservats. Hores reservades pera senyores y pera tots aquells qui ho soliciten.**
AVIS IMPORTANT.—En aquest **Centre Médic Quirúrgic**, únic en su classe a Barcelona, s'hi acaben d'introduir trascendentals millores, podent oferirse luxoses y confortables habitacions pera tota assistencia (dormitoris, manutenció, roba, etc), ab destí a **malalts interns.** D'aquesta manera, teninf la complacencia de cedir a reiterados instancies, especialment de senyors clients forasters, se correspon a l'incessant favor ab que el public en general honra a la **POLICLÍNICA FISIO-DINAMICA,** complint al propi temps una verdadera necessitat que's feia sentir en aquesta capital. Per informes y per tota quants datos se desitjin, d'índole administrativa o económica, dirigirse a l'Administrador de la **POLICLÍNICA FISIO-DINAMICA,** de 4 a 6 de la tarde.

POLICLINICA FISIO-DINAMICA •••• DR. BALLESTER MARIN •••• 18. COMTE DEL ASSALT. 18. PRINCIPAL Y PRIMER •••• BARCELONA